

VALDĪBAS VĒSTNESIS

Maksa par „Valdības Vēstnesi”:	
ar piesūtīšanu:	bez piesūtīšanas:
par . . . . . Ls	(saņemot ekspedīcijā) par . . . . . Ls
1 gadu . . . . . 22,—	1 gadu . . . . . 18,—
1/2 gadu . . . . . 12,—	1/2 gadu . . . . . 10,—
3 mēn. . . . . 6,—	3 mēn. . . . . 5,—
1 mēn. . . . . 2,—	1 mēn. 1,70
Piesūtīt pa pasta un pie atkalpārdevējiem 13	Par atsevišķu numuru 10

Latvijas valdības
Iznāk katru dienu, izņemot

Redakcija:
Rīgā, pili 2. ist. Tālrūnis 20032
Runas stundas no 11—12

oficiālais laikraksts
svētdienas un svētku dienas

Kantoris un ekspedīcija:
Rīgā, pili 1. ist. Tālrūnis 20031
Atvērts no pulksten 9—3

Sludinājumu maksa:	
a) tiesu sludinājumi līdz 30 vienslejiņām rindinām	Ls 4,—
par katru tālāku rindinā	„—,15
b) citu iestāžu sludinājumi par katru vienslejiņu rindinā	„—,20
c) no privātiem par katru viensl. rindinā (par obligāt. sludin.)	„—,25
d) par dokumentu pazaudēšanu no katras personas	„—,80

Iekšlietu ministr. lēmumi par: 1) Latgales jaunatnes biedr. Kairišu nodaļas, 2) biedr. „Deutscher Verband für Wandern und Jugendherbergen und 3) Komerccinstituta studējošo biedr. „Commercia“ likvidēšanu.

Polijas, Latvijas un Igaunijas dzelzceļu tiesā preču satiksme. II daļa. (2. turpinājums.)

Valsts Prezidents Dr K. Ulmanis piedalās Darba kameras atklāšanā.

Sestdien, 25. jūlijā, pēc tam, kad strādnieku arodorganizāciju delegācijas ar karogiem, Darba kameras locekļi un no provinces Rīgā iebraukušās strādnieku delegācijas bija nolikušas uz Brāļu kapu altāra skaistu sarkanbaltu ziedu vainagu un godinājušas brīvās un neatkarīgās Latvijas izcīnītājus. — Darba kameras locekļi, strādnieku arodorganizāciju delegācijas un strādnieku sportistu goda sardze sāka ierasties Rīgas latviešu biedrības namā, kas Darba kameras atklāšanas svinību gadījumam bija jauki greznots lieliem valsts karogiem, vijām un lauru kokiem. Skaisti uzposta bija arī telpu iekārta. Jau trepju telpās bija novietoti lieli ziediem greznoti uzraksti: „Vienosimies uzticībā vadonim!“ „Mēs esam viena saime! Vienota saime mēs paliksim!“ „Strādāsim tā, lai mēs būtu cienīgi dzīvot atjaunotā Latvijā!“ Tikpat jauki ozolu vijām, ziediem un lieliem valsts karogu palāgiem bija dekorēta Latviešu biedrības lielā sēžu zāle, kurā šī pirms sēdes sākšanās caur strādnieku sportistu špalierām, kas bija nostājušies no ieejas līdz Valsts Prezidenta sēdeklim, skatuvē uznesa arodbrīvību karogus un sagrupēja aiz prezidija galda. Zālē bija svinīgs noskaņojums: tur bez Darba kameras locekļiem, viņu vietniekiem un strādnieku arodorganizāciju biedriem bija sapulcējušies valdības locekļi un armijas augstākie virsnieki, augstākie valsts darbinieki, diplomātiskā korpusa locekļi, jau agrāk nodibināto kameru vadība un citi goda viesi. Darba kameras prezidijs ar priekšsēdētāju K. Egli pie nama ieejas sagaidīja valsts Prezidentu Dr K. Ulmani, kas ieradās sava adjutanta plkv.-leitn. V. Lūkina un sekretāra J. Cimmermana pavadībā. Strādnieku sportisti paceltam rokām un brašu sveicieniem: „Par vadoni!“ apsvēca augsto viesi. Ieejot zālē, visi klātesošie sagaidīja Valsts Prezidentu kājās piecēlušies, jūsmīgiem saucieniem „Lai dzīvo!“ un ilgi nerimstošiem aplausiem.

Kad Valsts Prezidents Dr K. Ulmanis bija ieņēmis savu vietu, tekstilrūpniec. arodbrīvības koris nodziedāja „Vadopa suminājumu“, pēc kam tribīnē devās Darba kameras priekšsēdētājs K. Egle, kas ievadīja svinības, norādīdams, ka Ministru kabinets š. g. 7. maijā pieņēmis un Valsts Prezidents 11. maijā izsludinājis likumu par Darba kameru. Pēc šī likuma tagad sanāksusi Darba kameras pilnsapulce, kurā ieradusies 93 kameras locekļi un 44 viņu vietnieki. Nolasījis pilnsapulces dienas kārtību, Darba kameras priekšsēdētājs vispirms uzaicināja visus klātesošos vienoties mūsu tautas lūgšanā: „Dievs, svētī Latviju!“ Pēc valsts himnas nodziedāšanas, Darba kameras atklāšanas runu teica ministrs A. Bērziņš.

Ministra A. Bērziņa runa.

„Augsti godātais Valsts Prezidenta kungs, augsti godātie ministru kungi, ekscelences, Darba kameras locekļi un svētku viesi!

Laujiet man šini acumirkli aptiecināt, ka Latvijas strādnieks, uzsākdams oficiālas gaitas blakus jau pastāvošām kamerām, ir no sirds priecīgs redzēt savā vidū tik daudz ievēribas cienīgu personu, kurām ir noteikšana mūsu valsts dzīvē gan saimnieciskā, gan kulturālā laukā, gan arī valsts aizsardzības jautājumos. Mēs esam priecīgi un

lepni, ka šodien varam apsveikt mūsu augsti godāto Valsts Prezidentu, tautas vadītāju un vienotāju kā mūsu Darba kameras augstāko priekšnieku (aplauši. „Lai dzīvo“ saucieni). Tāpat ir liels prieks redzēt kuplā skaitā valdības locekļus un mūsu armijas tiešo augstāko vadību. Redzot mūsu armijas vadību šodien mūsu rindās, mēs apzināmies, ka daudzi no strādniekiem-Darba kameras locekļiem, vēl vairāk no tiem strādniekiem, kas rit pulcēsies Juglas ezera krastos, bijuši nacionālās armijas karavīru un cīnītāju rindās tad, kad nacionālā armija ar ieročiem rokās sargāja mūsu zemes robežas (aplauši). Ar prieku un lepnumu tāpēc mēs šodien šeit pieminam arī armijas virspavēlnieku brīvības kara — kara ministri ģenerāli Balođi, kas pats par nozēlošanu nav varējis ierasties, bet savā vietā atsūtījis mūsu otru ievērojamo nacionālās armijas vadītāju — armijas komandieri ģenerāli Berkī (aplauši).

Piegriežoties šīs dienas svarīgajam notikumam — Darba kameras atklāšanai, ļaujiet man pastrīpot, ka Darba kameras darba gaitas uzsākšana nav tikai ievēribas cienīgs akts strādnieku dzīvē vien, bet ka Darba kameras atklāšana un oficiālā darbības uzsākšana ir saistīta ar ļoti svarīgiem notikumiem visas mūsu valsts un tautas dzīvē. Ja jau pastāvošās kameras: Tirdzniecības un rūpniecības kamera, Lauksaimniecības kamera, Amatniecības kamera ir stājušās pie to aprindu organizēšanas, kas ir pakļautas šim atsevišķajām kamerām, tad Latvijas strādnieks ir jau uzsācis savas organizācijas gaitas caur pastāvošām arodorganizācijām. Jau pastāvošais arodorganizāciju likums un tās iespējamības, ko mums deva autoritatīvā valdība, ir ievērojamā mērā pavirzījušas uz priekšu strādnieku dzīves sāpīgos jautājumus, pie kuriem pirmā kārtā ir pieskaitāms strādnieku tiesību jautājums. To, kas strādniekam pienākas, ko tam paredz likums, to strādnieks varējis saņemt un iegūt vispilnākā mērā taisni pēc 15. maija notikumiem. Es gribu uzsvērt, ka te ir bijuši ļoti svarīgi divi apstākļi. Pirmais apstāklis ir valsts varas aktīva iejaukšanās darba konfliktos un darba dzīves kārtošana. Bet tani pašā laikā jāuzsver, ka ne visos gadījumos, kur konfliktu kārtošana bijusi vajadzīga, ir iejaukusies valsts vara. Ļoti daudzos gadījumos konfliktus ir nokārtājuši paši darba devēji un darbaņēmēji saskaņotā sarunu ceļā. Tas ir tāpēc, ka darba devēji atjaunotā Latvijā saprot, ka strādnieks nav vairs viņu pretinieks, tāpat kā strādnieks saprot, ka, izbeidzoties šķirām un politisko partiju nesaskaņām, ir iestājies vienības laiks, kurā valsts vara ies katram palīgā un katram dos viņa taisno daļu pēc viņa pūlēm, darba un tā stāvokļa, kādu viņš dzīvē ieņem. Tāpēc konfliktu kārtošana un darba dzīves pareiza organizēšana darba vietās ir bijusi sekmīga, un Darba kamera, stādāmās pie savu pienākumu pildīšanas, varēs jau saņemt noorganizētas arodorganizācijas, kurās jau zināmā mērā būs ievadījušās strādnieku domāšanu un spriešanu tani garā, kādam ir jāvalda vienotā un atjaunotā Latvijas valstī.

Kā Darba kameras prezidija locekļiem, tā arī jums — katram vienam Darba ka-

meras loceklim, kas nak no strādnieku rindām, ir zināms, kas ir strādnieku darbs, tāpat kā ir zināms, kādas ir strādnieku dzīves vajadzības: jūs zināt, ka ir trūkumi, kur ir jāpieliek palīdzīga roka. Katrs organizēts strādnieks domā, ka jūs šīs viņu vajadzības pareizi izpratisit. Kā Darba kameras locekļi, tā arī valsts vadība un visa sabiedrība zina, ka strādniekam ir piekritusi ne dzīves bagātākā, bet dzīves daļa ziņā varbūt trūcīgākā daļa. Strādniekam ar savām rokām ir jāpelna sev un savai ģimenei uzturs. Taj pašā laikā strādnieks ne katreiz var atvēlēties to, ko var atvēlēties citu aprindu cilvēks. Bet tai pašā laikā strādnieks nav greizsirdīgs uz tiem, kuriem dzīve devusi iespēju labāk iekārtoties, jo strādnieks saprot, ka, ja viņš pratis savu dzīvi pareizāki noorganizēt un savas rokas pareizi darbā likt, tad arī viņam dzīvē būs dotas visas tās pašas iespējamības, kas dotas katram Latvijas valsts pilsonim. Ir taču bijuši gadījumi, kur piedzīvots, ka vienkāršs strādnieks ir ticis pie sava nekustama īpašuma, pie sava amatniecības uzņēmuma, un bijuši pat gadījumi, kad viņš varējis atvērt lielāku uzņēmumu. Un tāpat ir bijuši neveiksmīgi gadījumi no otras puses, kad darba devējs nonācis vienkārša strādnieka stāvoklī.

Strādnieks saprot dzīves cīņu un grib tani godam pastāvēt. Bet tai pašā laikā strādnieks cer un vēlas, lai tie, kas viņam dod darbu, saprastu viņa vajadzības un būtu draudzīgi un palīdzīgi tur, kur strādnieks šo draudzību un palīdzību pelnīti sagaida. Es varu pasacīt jums, Darba kameras locekļiem un tai darbinieku un strādnieku armijai, kurū jūs pārstāvat caur savu kameru, ka tāpat kā jūs, tāpat arī valsts vadītājs un viņa valdība saprot strādnieku vajadzības un cenšas visiem spēkiem šim vajadzībām iet pretim un atvieglot, kur tas ir iespējams, strādnieku dzīves smagās nastas. Ja tas tā nebūtu bijis, tad bez šaubām mēs neredzētu, ka strādnieku dzīves augstākais kārtotājs, strādnieku Darba kameras augstākais priekšnieks ir mūsu tautas vadonis Valsts Prezidents. (Aplauši). Tāpat man šini gadījumā jāuzsver, ka likums par Darba kameru ir nācis tieši no Valsts Prezidenta, tas ir viņa personīgs darbs, un idejas un mērķi, kas ir ielikti Darba kamerā un uzticēti jums izvešanai dzīvē, ir Prezidenta kunga personīgās idejas un viņa personīgs darbs. Ja es to šini acumirkli uzsvēru, tad es to daru, lai dotu godu tam, kas ir šo lielo darbu darījis, bet arī, lai jūs visi apzinātos, no kāda cilvēka rokām jūs savus pienākumus esat saņēmuši, un apzinātos, ar kādu nopietnību un iedziļināšanos jums pie šī darba ir jāpieiet klāt.

Darba kameras pirmajā paragrafa pirmajās rindās mēs lasām, ka Darba kamera ir nodibināta algota darba spēka vajadzību taisnīgai pārstāvēšanai. Ja mēs mēģinām iedziļināties šini pirmajās rindās, tad mēs redzam, ka jau pirmajā paragrafā likuma rakstītājs ir domājis, ka darba cilvēku dzīvē ir jāvalda taisnībai, taisnībai savstarpējās attiecībās, taisnībai starp darba devēju un darbaņēmēju un taisnībai starp varu, kas pārvalda Latvijas valsti, un visiem viņas iedzīvotājiem, starp kuriem lielu daļu ieņem arī fabrikās un darbnīcās nodarbinātie strādnieki. Tā tad arī uz priekšu jums būs jāseko, lai visas darba attiecības valdītū saskaņota satība, valdītū taisnība, un šī taisnība būtu tā, kas dotu iespēju strādniekam saņemt to, ko viņš cer saņemt kā savu taisno tiesu pēc sava darba smaguma un tām zināšanām, ko viņš šini darba ir ielicis iekšā. Mēs esam parliecināti, ka jau pastāvošās vecākās kameras un līdzīga veida organizācijas sapratis Darba kameras mērķus, centienus un arī tos, kas seko aiz arodorganizāciju karogiem, kas pakļauti Darba kameras gādībai un sargāšanai. Es varu šini gadījumā uzsvērt, ka latviešu strādnieku vidū nav

tādu, kas nesaprastu laukstrādnieku smago darbu; latviešu strādnieku vidū nav tādu, kas neprastu cīnīt augsti garīgos darbiniekus, kas ar savām smadzenēm, ar savu smadzeņu zināšanām prot atvieglot strādnieku dzīvi, kas prot kulturālo un saimniecisko dzīvi celt un virzīt uz augšu. Strādnieks ir priecīgs, ka viņš tagad oficiāli var ierindoties savas zemes cēlajos un nākotnes nostiprinātajos. Strādnieks ir priecīgs, ka tāpat kā gods tiek atdots arklam un izkaptij zemnieka sētā un zemnieka laukos, tāpat tagad gods un cieņa tiek atdota darbam, ko dara strādnieks. Un jūs, darba vīri, kas šodien esiet pulcējušies kopā šini jūsu pirmajā lielajā sanāksmē, jūs, darba vīri, kurū rokas ir cietas darbā kļuvušas un darba putekļiem klātas, jūs, kuri nesat dzīves grūtības un smagumus, esiet krietni savās sirdīs, esiet ģimenes gadnieki, dedzīgi patrioti un sirsnīgi latvju tautas vienības sargātāji, jums lai ir dots šodien goda pilnais apzīmējums — strādnieks! (Aplauši.)

Bija laiki, kad apgalvoja, ka latviešu strādniekam un vispār strādniekam nekas nepiederot, ka strādnieks esot brīvs kā putns gaisā bez savas ligzdas un tēvu zemes. Mēs visi zinām un jūtam savās sirdīs, ka šiem vārdiem patiesības nav bijis nekad, jo visos laikos, kad pār mūsu zemi ir gājuši notikumi ar tādu raksturu, kur ir aizskārtas visas tautas intereses, latviešu strādnieks, latviešu zemnieks un katrs dedzīgs patriots ir bijis to cīnītāju rindās, kurī gāja cīņā ne par savu personīgo labumu, bet par tautas kopējām interesēm, par tautas kopējām vajadzībām un vienmēr par tautas labākām nākamām dienām. (Aplauši.) Vai tas ir bijis 1905. gadā, vai tas ir bijis lielā Pasaules kara cīņu dienās, kad daudzi simti un tūkstoši Rīgas strādnieku jauniešu aizsargāja Tīreļu purvos savu Rīgu — ļaujiet man šo vārdu pasvirrot: savu Latvijas Rīgu, jo cita nekā šiem strādnieku jaunekļiem šeit nebija ko aizsargāt — viņi aizsargāja to pilsētu, kur viņiem šūpulis bijis kārts. Brīvības cīņu laikā mēs redzējām, ka blakus zemniekam ir strādnieks, kas tāpat aizsargāja savu Latviju, savas tautas neatkarību un godu. Tāpēc mēs varam droši pasacīt, ka Latvijas strādnieks ar visu sirdi zina, ka viņam ir gan tēvu zeme, viņam gan ir kaut kas, kas viņam pieder, — ja arī ne materiālās vērtības, tad kaut kas, kas ir pāri par materiālām vērtībām, kas dzīvo cilvēka sirdi, kas pasaulē nāk ar cilvēku un tikai kopā ar cilvēku aiziet prom no tās. Draugi, vai nav tā, ka, kad jūs domājat par savu zemi, par savu tautu, kad jūs savas tautas dzīvē saskatāt lielu uz priekšu iešanu, saskatāt skaistus un lepnu mirklus pagātnē vai tagadnē vai iecerat nākotnē, — ka tad jūsu latvieša sirds straujāk pukst, un bieži jūs ziniet: es personīgi nekā neiegūšu, bet tauta un valsts ies uz priekšu, un es varešu te savu roku pielikt klāt. Tad uz mums runā viena pagātnē, tad mums ir viena valoda, mēs zinām, ka mums ir vienas asinis un mēs esam sadevušies rokas šini varēnājā laikā kalpot latviešu tautas gaisai un stiprai nākotnei. Mēs zinām, ka mēs esam viena tauta, mums ir viens uzdevums un viens ceļš. Mēs zinām, ka mēs esam sasieti kopā uz laikiem no bijušām dienām līdz nākamām dienām. Latviešu strādnieks zina un saprot, ka viņš pieder tai tautai, kas pieder viņam.

Jums, Darba kameras prezidija locekļiem un Darba kameras locekļiem, strādnieku organizāciju vadītājiem, sakarniekiem un visiem, kas esiet šini dienā pagodinājuši draudzīgā kārtā ar savu apņemšumu Darba kameru, mans lūgums būtu: lai jūs apzinātos, ka uz jums lielas cerības liek strādnieks tani ziņā, ka viņš cer, ka jūs pareizi izpratisiet viņa vajadzības, ka jūs, pareizi izprasadami šīs vajadzības, pa-

reizi pratīsiet strādnieku dzīvi vadīt un noorganizēt, jo ne tikai tas, ko strādnieks nopelna, atvieglo strādnieku dzīvi, bet to var atvieglot daudzos gadījumos pareiza noorganizēšana un ievadīšana gan ar pašām palīga organizācijām, gan citiem iestādījumiem, kas māca strādnieka jauneklīm ieiet brīvāk un vieglāk darbā un māca tiem, kas darbā atrodas, sekmīgāk darbu veikt, un palīdz ārpus darba organizēt un kārtot strādnieku dzīvi mājā un ārpus mājas. Tāpat uz jums ar lielu uzticību raugās valdība. Ja jums šis uzticības nebūtu, tad arī valsts vadonis savu Darba kameras projektu nebūtu nodevis jūsu zināšanā un izpildīšanā. Ja jums ir šis cerības, kādas uz jums liek strādnieki, un uzticība, kādu dāvā valsts vadība jums un caur jums visai latviešu strādājošai saimei, tad arī jums jāprot godam pastāvēt savā darbā un jāzina, ka no jūsu darba nopietnības un tās apziņas, ar kādu jūs pieciēsiet pie darba klāt, veidosies tas uzdevums, kas jums ir uzdots, veidosies uz augšu strādnieku dzīve. Mans vēlējums ir — lai jūs šim darbam ejat un godam pastāvat. (Aplausi)."

Kad ministrs A. Bērziņš bija beidzis Darba kameras atklāšanas runu, kameras prezidijs nodeva šādu svinīgu solījumu: „Mēs svinīgi apņemamies un ar goda vārdu solāmies būt un palikt uzticīgi mūsu valstij un tēvijai Latvijai, latvju tautas un valsts vadonim un viņa valdībai, vienmēr un visur visiem spēkiem kalpot tautas vienībai un sekmēt valsts uzplaukšanu, augstāk par savām interesēm turēdami vienotās tautas un valsts intereses. Mēs apņemamies izpildīt mums uzticēto amatu pēc labākās apziņas, pārliecības un zināšanām, izpildīt likumus, valdības rīkojumus un norādījumus, neizpaust sakarā ar amatu mums zināmus kļuvušus valsts noslēpumus, apzinādamies, ka, pārkāpjot šo solījumu, būsim noziegušies pret vienotās tautas un atjaunotās Latvijas interesēm.”

Šo svinīgo solījumu parakstīja visi Darba kameras prezidija locekļi, pēc kam kameras priekšsēdētājs lūdza Valsts Prezidentu Dr K. Ulmani sacīt Darba kameras svinīgā sapulcē savu runu. Šo lūgumu atbalstīja visi klātesošie, kas, piecēlušies kājas, ar ilgiem un skaļiem aplausiem un „Lai dzīvo” saucieniem jūsmīgi sumināja Valsts Prezidentu. Šie suminājuma aprīma vienīgi tad, kad Prezidents Dr K. Ulmanis, tribīnē uznācis, sāka runāt.

Valsts Prezidenta Dr K. Ulmaņa runa.

„Augsti godātie klātesošie, ekselences, ministru kungi, Darba kameras priekšsēdētājs un prezidijs, tāpat šodien šie sapulcējušies Darba kameras dalībnieki! Tai pašā laikā lai sveicināti arī tie, kas tagad mājās būdami, līdz ar Darba kameras dalībniekiem, līdz ar mums priecājas, ka šodien šie mēs esam dalībnieki un liecinieki Darba kameras atklāšanai. Lai visiem mans sveiciens. Mans sveiciens tiem, kas šie šim zālē un tiem, kas ārpus šīs zāles klausās un vēlāk lasīs laikrakstos par to, kas te šim brīdī Latviešu biedrības zālē ir teikts un runāts. Lasis arī to, kas šie ir solīti un kas šie ir apsolīti.

Bet vēl viens sveiciens, un proti: sveiciens šodien šie tiem, kas palīdz nodibināt vienu ļoti skaistu tradīciju un proti, mans sirsnīgs sveiciens šim brīdī Darba kameras prezidija locekļu piederīgiem, kas viņu goda dienā ir šodien klāt un arī var būt šī brīža liecinieki.

Iekams es runāju to, ko esmu nodomājis šodien pateikt, es gribu dažus vārdus teikt vēl pilnīgi ārpus visas dienas kārtības, teikt tos vārdus, kas man tagad uz lūpām traucas, kad es šie metu skatu pār šo mums tik pazīstamo un tik tuvo, un — es teikšu par sevi un par jums visiem — arī mīļo Latviešu biedrības zālē, jo šī zāle šodien rāda mums savā skaistumā un daļumā ainu, kādu mēs, kas jau bieži šie bijuši, reti kad esam piedzīvojuši; es teikšu vēl skaidrāki, — nekad neesam vēl redzējuši, ne piedzīvojuši. Tā šodien šie šim mums pazīstamā zāle mūs ir saņēmusi, tā viņa mūs ir sagaidījusi. Un tamdēļ atļaujiet man, ka es te nevis tikai divu cilvēku starpā, vai pāris cilvēkiem to dzirdot, bet visu sapulcēto priekšā izsaku savu atzinību un pateicību šīs dienas sarīkotājiem un viņu priekšgalā esošam Darba kameras priekšsēdētāja kungam Eglem.

Ļaujiet man, ka es viņu apsveicu un viņam vislabākos vēlējumus izsaku, jo šis ir, kā mēs zinām, viņa pirmais mēģinājums šim darba laukā, šim nodarbībā. Mums visiem ir labi zināms, ka Egles kungs ieņem Darba kameras priekšsēdētāja krēslu, tieši nākdams un sūtišs no Feniksa

fabrikas viņa darba biedriem metalstrādniekiem, kalējiem. Tur, no turienes ir Egles kungs nācis, un tāpēc mēs visi varam priecāties, ka šim pirmā mēģinājumā jaunajā nodarbībā viņa panākumi ir tik labi un tik spidoši.

Visi klātesošie, visi mēs jūtam, ka šī diena un šis brīdis ir priekš mums visiem svinīgs brīdis, un es gribētu teikt, ka šī brīža svinīgumu paceļ vēl jo sevišķi tas, ja mēs iedomājamies, ka šim notikumam, kuŗa dalībnieki un liecinieki mēs tagad esam, proti, Darba kameras darbības atklāšanas notikumam, ir jo liels un dziļš saturs un nozīme. Dziļš un liels saturs un nozīme jau tādēļ, ka tas darbs, kas tagad ar šo dienu tiek nu visā atklātībā iesākts, — lai gan par to likums jau ir agrāk izdots, bet laiks bija vajadzīgs, lai kamera sastādītos, — šis darbs ļoti daudzējādā ziņā ir pavisam kaut kas jauns, un viņš vairāk nekā tikai vienā ziņā jauns.

Ļaujiet man tikai pāris lietas te minēt. Vispirms tas būtu tas, ka iepriekš nodibinātās kameras, kas tagad jau strādā: Tirdzniecības un rūpniecības kamera, Lauksaimniecības kamera, arī Amatniecības kamera, kuŗas šodien šie uz šo atklāšanu svinīgi ir sūtījušas savus pārstāvjus, par ko droši vien Darba kameras dalībnieki būs viņiem arī pateicīgi, — šīs kameras, kad viņas savu darbu sāka, varēja ļoti lielā mērā un plaši balstīties uz to, kas jau bija, pie kā jau tiklab viņu dalībnieki, kā arī mēs visi pārējie bijām vairāk vai mazāk pieraduši. Turpretim Darba kamera no šī viedokļa skatoties ir pavisam kas jauns. Darba kameras darbs un visi tās uzdevumi būs mums jauni, un tādēļ, ka tās aprindas, no kuŗām nāk Darba kameras dalībnieki, un tās aprindas, kuŗām Darba kameras nāksies pakalpot un palīdzēt, ir līdz šim bijušas no mums pārējiem tā kā atrautas un attālinātas, un tāpēc mēs, šo Darba kameras darbību uzsākdami, patiesi saprotam un uzņemam kā kaut ko jaunu, vēl nepiedzīvotu visā mūsu darbībā.

Un tad tālāk vēl. Man jāsaka tā, ka ja citu kameru mērķi un uzdevumi gandrīz vai visā savā kopībā ir līdzīgi, tikai varbūt citā plāksnē nolikti, tad Darba kamera tomēr daudz, daudz savos uzdevumos, savās uzdevumu daļās stājas pavisām pie jauna darba. Pats mērķis un uzdevums, ne tik viņa izvešana un izpildīšana, ir jau lielā mērā jauni. Mēs atrodam šim mērķi un uzdevumam apņemamies zināmas lietas no agrākiem laikiem, no agrākiem gadiem, kad strādāja arodbiedrības, bet te jums jāsaka tas, ka ļoti daudz kas pavisām jauns pienācis klāt. Šie mērķi un šie uzdevumi ir tagad tapuši daudz plašāki, jo ne Darba kamera, ne arī tās darba biedrības, kas līdz ar viņu darbojas un kopā strādā, neaprobežojas vairs tikai ar mērķi, ko varēja tā izteikt: uzlabot algotā darba spēka, strādnieku stāvokli, — bet mēs tagad redzam no izdotā likuma un mēs to redzēsim vēl jo skaidrāk, kad būs apstiprināti statūti arodbiedrībām, ka šie mērķi un uzdevumi, kā es jau teicu, ir daudz plašāki palikuši.

Protams, lielais un svarīgais būs viss tas, ko mēs apzīmējam par saimniecisko, bet tūlīt jau nākošā soli, kad mēs tuvosimies darbam, pie kuŗa arī agrāk tuvojās šie paši darbinieki, t. i. kultūras jautājumam, tad mēs redzam tūlīt, ka kulturālie uzdevumi kameras un arodbiedrībām ir daudz plašāki un daudz punktus pavisām jauni, kādēļ līdz šim un agrāk nav bijuši. Tagad nāk klāt sabiedriskie uzdevumi, sabiedriskais darbs, pavisām kas jauns, kuŗu uzdevums un mērķis nu būs arī Darba kameras aprindas nevis attālināt no pārējiem pilsoņiem, nevis attālināt no pārējiem tautas locekļiem, bet viņi klāt, iesaistīt visā pārējā sabiedrībā, tautā, visā valsts dzīvē; iesaistīt valsts dzīvē iekšā, jo Darba kameras un tai pakļauto arodbiedrību darbība neaprobežojas vairāk ar to vien, kā rūpēties un gādāt par šaurākas vai plašākas vienas iedzīvotāju daļas, vienas grupas jautājumu kārtēšanu, viņas stāvokļa uzlabošanu, bet arī par tādu jautājumu iztirzāšanu, izšķiršanu un kārtēšanu, kas zīmēsies un visplašākā nozīmē zīmēsies uz visiem punktiem, kuŗus jums minēju — te strādās kopā, izejot no visas tautas un visas valsts uzdevumu, mērķu un vajadzību viedokļa

Tas ir vispirmā un galvenā kārtā viss tas jaunais, kas nācis klāt.

Tad nu vēl tālāk. Šis Darba kameras atklāšanas gadījums ir tādēļ ar tik lielu un dziļu saturu, un arī līdzekļi, ar kādiem centīsies Darba kameras aprindas sekmēt un veicināt un arī izpildīt Darba kameras un Darba kameras biedrību uzdevumus un mērķus, lielā mērā atšķirsies no agrā-

kiem. Atšķirsies visredzamākā kārtā tai ziņā, ka te būs zuduši, būs aizmirsti un vajaga palikt aizmirstam un jāaizmirst viss tas, ko varētu saukt par šķelšanu, par atšķelšanos, par atšķelšanu. Abuspējējās vārduslūdzu paturēt prātā: atšķelšanos un atšķelšanu. Nebūs vairāk naids, bet uz priekšu būs visas tautas kopība, būs saticība, saderība un sadarbība. (Aplausi).

Tā tad mērķi un uzdevumi un arī līdzekļi, ar kādiem šos mērķus centīsies Darba kamera un viņas biedrības sasniegt un dzīvē veicināt, būs citādi. Un jūs būsiet vienīgi prātis ar mani un apstiprināsi te, ka šie mērķi mums labākus panākumus dos, šie līdzekļi dos mums labākus panākumus, nekā mēs varējām liecināt par agrākiem mērķiem, līdzekļiem un ieročiem

Viss šis plašais uzdevums, viss šis lielais, plašais darbs ir likts paša algotā darba spēka, pašu strādnieku rokās, jo kameras sastāvs, kameras dalībnieki nāk, sākot tieši ar priekšsēdētāju un visiem pārējiem dalībniekiem, no pašu strādnieku vidus, vai arī katrā ziņā kamerā dalību nems cilvēki, kas tieši un visciešāki pašā darbā, darba dienā, darba stundā ir saistīti ar algotā darba spēka darbu un uzdevumiem, ar pašiem strādniekiem.

Un nu Darba kameras būs jāpierāda spējas jaunu ceļu rast un savus pienākumus veikt jau tai ziņā, ka tai drīz vien nāksies sastrādāties ar visiem pārējiem mūsu valsts pilsoņiem, kas savukārt atkal ir apvienoti savās kamerās, bet tāpat kā citu kameru likumos, tā arī Darba kameras likumā ir paredzēts, ka visas kameras sadarbosies ar savu galveno komisiju starpniecību un palīdzību un visi kopējā darbā satiksies un kopā arī sastrādās

Bet vēl tālāk es gribu teikt, ka visu to jautājumu kārtēšanā, kas ietilpst Darba kameras un Darba kameras biedrību uzdevumos, pienāks klāt vēl viens jauns faktors, saskaņojošs faktors, proti, valdība. Tas agrāk arī nebija. Valdība tagad šim kameras jautājumu kārtēšanā nems aktīvu un tiešu dalību, jo valdība ir atzinusi par savu uzdevumu radīt labākus dzīves noteikumus un apstākļus visiem mūsu valsts pilsoņiem un ne tikai vienai atsevišķai grupai vai šķirai. Un tad nu vajaga visām grupām sadarboties un kad visām grupām vajaga sastrādāt un kad visām būs kopīgs mērķis un saskaņa galvenos punktus, tad protams valdībai vajaga būt klāt kā saskaņojošam spēkam, kas šo darbu ved pa pareizu ceļu. Tagad nu paši darbinieki, kameras dalībnieki un valdība varēs šo uzdevumu arī pildīt atkal pilnīgā savstarpējā uzticībā un sadarbībā. Viss viņu darbs, visas viņu pūles būs vērstas uz vienu mērķi, un tāpēc es te atkal varu droši pateikt, ka panākumi un ieguvumi arī te neliks uz sevi gaidīt.

Ja nu Darba kameras uzdevumi ir tik plaši un tik lieli, un tik daudzos punktos pavisām jauni, tad neizlikšies tas nebūt sveši un nesaprotami, ka Darba kameras vadība uzticēta Ministru Prezidentam. Un likums paredz arī iespēju visu darbu veikšanai Ministru Prezidentam izvēlēties vienu no ministriem, kas tad tieši Darba kameras darbībai arvien klāt būtu. Kā jau jums ir zināms, kā jau šodien to pateicām, par tādu ministru — pilnvaroto Darba kameras vadīšanas uzdevumam es esmu izraudzījis un nozīmējis ministru Bērziņa kungu. (Aplausi).

Cienītie klausītāji! Kad nu mēs tā apceram un apskatām, cik plaši un svarīgi un lieli ir Darba kameras uzdevumi, un kad nu visa Darba kameras uzdevumu veikšana ir nodota pašiem strādniekiem, tiem cilvēkiem, uz kuŗiem nu zīmēsies viss šis kameras darbs, tad ja kaut kur kādā vietā šo vienu notikumu un faktu, šo vienu valdības lēmumu kāds gribētu tā iztulkot, ka viņš te saskatītu pārsteigumu, tad tas pārsteigums būs viņam vienam pašam, Viņam vienam pašam. (Aplausi).

Un ja kāds te sāktu šaubīties, vai šī uzticība vietā būtu, tad es viņam tikai vienu gribētu pateikt: Ej, aprunājies ar mūsu brīvības cīņu vadītāju ģenerāli Balodi, ar mūsu tagadējo kara ministri, un ģenerālis Balodis apliecinās katram to pašu, ko viņš man un daudziem apliecinājis, ka tagad, kad viņš, pārdomājot savā prātā, atceras un savās sirds domās kavējas pie cīņām, pie patiesām karstajām cīņām frontē, tad viņš var teikt: „Mani kareivji bija labi. Mani karavīri visi bija labi, un to labāko starpā bija tie, kas tagad strādā fabrikās un darbnīcās.” (Aplausi).

Labāka liecinieka mums nevajaga, un labākas liecības arī nevajaga.

Darba kameras uzdevumu veikšana tāpat kā pie pārējām kamerām norisināsies trijās pakāpēs. Tik tālu jau mūsu jaunzūbē darbs ir noskaidrots un tik tāls gabals jau nostaiģāts. Protiet: būs arodbiedrības, būs Darba kamera un Darba kameras galvenā komisija, kas darbosies kopā ar citām komisijām Valsts saimnieciskā padomē. Visas četras kameras kopā sastādīs Valsts saimnieciskās dzīves padomi. Šis Valsts saimnieciskās dzīves padomes likums izdots jau agrāk, bet nav sanākušas kameru komisijas visas kopā vienā sēdē, jo bija jāpagaida, kāmēr Darba kamera sāks strādāt. Tad, kad visas kameras būs sagatavotas savam darbam un jau iestrādājušās, tad Valsts saimnieciskā padome varēs sanākt.

Viss tas pastrīpo vēlreiz to, cik liels un svarīgs un plašs ir uzdevums, kas uzlikts Darba kameras un visiem tās dalībniekiem, it sevišķi, protams, prezidijam, tāpat kā visiem biroju un sekciju vadītājiem, kuŗi arī ieies galvenā komisijā un no turienes Valsts saimnieciskā padomē.

Kad jūs, Darba kameras dalībnieki, iepazīsities tuvāk ar likumu, tad jūs daudz pantos atradīsiet sevišķus norādījumus uz darbību, par kuŗu es jau ierunājos, bet pie kuŗas es vēl gribētu atgriezties, un kuŗā ir tas jaunais, tas paplašinātais uzdevums, kāda senāk šim darba virzienā mums vēl nebija, un kādu mēs neredzējām. Kad iznāks biedrību statūti, tad tur tas viss vēl skaidrāk būs pateikts.

Kad es pirmi ierunājos, ka ir daudz plašāk nostādīts Darba kameras uzdevumos viss kulturālais, ka ir pavisām jauns pienācis klāt — sabiedriskie uzdevumi un ka Darba kamera ieiet iekšā visā valsts dzīvē ar savu darbu, ar saviem pienākumiem, un kad jūs jau tagad daudzos likuma pantos atradīsiet norādījumus uz mūsu tautas un valsts uz mūsu nācīgas cieņu, slavu, godu, tad jūs atradīsiet arī tur norādījumus uz katra atsevišķa darbinieka, uz katra atsevišķa pilsoņa, uz katra atsevišķa strādnieka cieņu, slavu un godu. Tur nebūs tikai tikdaudz vien pateikts, ka Darba kameras lielākais un vienīgais uzdevums ir vēl vairāk pacelt mūsu strādnieka darba spējas, vēl augstāk pacelt viņa slavu kā kvalificēta, kā laba strādnieka slavu, — tā viņam sen sen un paldies Dievam jau piederas — bet jūs atradīsiet, ka te lielu vietu ieņem, visos šīs uzdevumos un darbā idejiskais, ideoloģiskais.

Kad jūs vaicājat, kādēļ tas tā ir, tad es šodien uz vienu daļu šo jautājumu atbildi došu. Un es gribētu tā pateikt, ka tas viss paredzēts pašā likumā un būs iekšā biedrības statūtos ar tālu, labu un arī dziļu nolūku. Un proti, lai ar šis jaunās paplašinātās darbības un nodarbības palīdzību tiktu pacelts pats algotais darbinieks, strādnieks vispirms jau pats savās acīs, pats savā priekšā, un lai viņš turpmāk, kad viņš redzēs, cik plaši viņa biedrību uzdevumi, cik plašs ir viņa sabiedriskais un arī valstiskais darbs un pienākumi, lai tad viņš turpmāk justos un droši justos ne tik kā kāda noteikta zināma darba padarītājs, bet lai viņš justos arī tā, ka viņš pats ir tautā, valstī vērtība, liela svarīga vērtība, ka viņš ir vērtība tautā, valstī, mūsu garīgā kulturālā un saimnieciskā dzīvē. Lai viņš neskatītos uz savu darbu un uz savām dienām tā, ka viņam atkal nāktu prātā dažkārtējās domas. Lai viņš to aizmirst, un lai viņš sāktu tā domāt, ka neviens viņa darbs nav domāts tikai tam brīdim, kad viņu dara, vai tikai tai dienai, kad viņu dara, ka neviens viņa solis neizbeidzas ar to brīdi, to acumirkli, momentu, kad izskan šī soļa dimdona, bet ka viņa darbs un viņa solis, ko viņš spē, nav tik šim brīdim, bet ka viņi ieiet arī nākotnē, un ka arī viņš ir radītājs tautas un valsts mūžīgajos ieguvumos, ka viņš arī ir radītājs tautas un valsts mūžīgai slavai un godam. Lai viņš to tagad apzinātos, priekš tam ir šī idejiskā daļa visā tai darbībā no jauna klāt nākusi.

Lai atminas un arvien patur prātā maza vai liels, sīks vai dižs, ka savu graudu arī katrs ir licis un liek pie citiem graudiem kopējā tautas pūrā, kas tad ar viņa palīdzību aug un pildās un top arvien krāsnāks un dižāks.

Tā redziet, tas ir tas, ko es gribētu pateikt, ko gribēju uzsvērt un pasvītrot, lai jums labāk, saprotamāk un skaidrāk varētu atbildēt, kad tādu jautājumu paceltu, kādēļ tik plaši Darba kameras un Darba kameras biedrību uzdevumi un pienākumi. Mēs jau dzirdējām no ministra Bērziņa kunga, ka Darba kameras un viņas dalībniekiem daudz uzticēts un viņiem daudz uzticības dots un dāvāts. Un es tālāk vēl

pateikšu, ka šī uzticība pilnīgi vietā. Laujiet man vēl šini brīdi pāris vārdos pakavēties pie tā, ka nu paši kameras dalībnieki un arī prezidijs un visi, kas lielāko atbildību kamerā nes, no visas sirds gribēs un arī centīsies lai šo uzticību attaisnotu. Man nav ne mazāko šaubu, ka tas notiks un piepildīsies, un mēs visi būsim liecinieki, ka šī uzticība tiks attaisnota un piepildīsies. Es tik gribu pateikt no savas puses, ka atbildība, ko nes visi kameras dalībnieki, sevišķi ko nesis sekciju un biroja vadītāji, un sevišķi tā lielā atbildība, kas prezidijam uzlikta, ka tā patiesi ir liela un smaga. Lai viņi to arī patur arvien prātā, tad viņiem vieglāk būs savus darbus veikt un savus uzdevumus pildīt. Viņi to varēs, ja viņi atminēsies, cik svarīgs un cik nozīmīgs ir vis tas, ko viņi dara, un kas viņiem jādara un jāizpilda. Lai viņi tai pašā laikā atminas arī to, ka viņi arī kamerā nestrādā tikai šim brīdim, nestrādā tikai šai dienai, ka viņu darbs, it sevišķi viņu darbs, neizskanēs un nepazudīs, kad viņu darba, viņu soļu dimdopa būs izskanējusi, bet ka viņi vispirmā kārtā nestrādā tikai šodienai, tikai rītdienai, bet ka viņi strādā visai nākotnei, ka viņi likuši nākotnes darbam pamatu, uz kura turpmāk varēs balstīties, strādāt un būt.

Lai atmināties un neaizmirstam, ka mēs nebūsim neesam kādā pārejas laikmetā, bet strādājam darbu, kas arvienu tiks tālāk izveidots, arvien vairāk izveidots, un ka te pamati paliks tādi, kādus tos pamatus pieņems. Šis darbs būs daļa no tā laikmeta, kurā mēs tagad dzīvojam un kura līdzgaitnieki mēs esam. (Aplausi.)

Kamerai, viņas dalībniekiem, viņas darbiniekiem un prezidijam es nu gribētu tā teikt, un to arī tā lūgt, lai tā uzticība no paša strādnieka puses, ko tik lielā mērā izpelnījušās arodu biedrības, lai tā arī turpinātu palielināties un kā tāda pārietu uz pašu Darba kameru. Atļaujiet arī, ka es pāris vārdos pasaku, ka jau pašā sākumā, kur bieži pat ceļš ir jāmeklē, nekā nav noskaidrots, nekā nav nosprausts, izrādījās, ka ļoti drīz mūsu dienās, mūsu laikos arod biedrības bija sapratušas, ka viņām vispirmā uzdevums ir iestāties un stāvēt par tiem un aizstāvēt tos un palīdzēt tiem, kuru vārdā viņas pastāvēja, un kuru vārdā viņas darbojās. Un ar lielu gandarījumu varu teikt, ka arod biedrības daudz šai virzienā ko darījušas, palīdzējušas noskaidrot un vest pie laba iznākuma, un daudz vietās ir bijusi saprašanās tur, kur draudēja nesaņemšanās, un diez vai citādi mēs pie saprašanās varētu tikt. Tagad nu Darba kamerai šini uzdevumā atradīsies varbūt jo plašāki, vēl jo lielāki darbi priekšā.

Gribētu vēl te klāt pateikt, ka izrādās, ka bija patiesi ļoti un ienīgi pareizi, ka mēs arī šini valdības darba daļā neaprobežojamies ar to, lai tiktu vaļā no vecā, nobīdītu to no ceļa, liktu tam aizmirsties, un neliktu neko citu vietā. Mēs izvēlējamies citu ceļu, mēs izvēlējamies citas gaitas mūsu darbā, mēs pateicām, ka nepietiek ar to vien, ka no tā, kas zaudējis savu dzīvības spēku, no tā, kas neko nevar radīt, kas nevar neko dot, kas ir tikai neauglīga teorija, atsvabināties un atstās tukšu vietu. Nē, mēs teicām, ar to nepietiek! Tai vietā mēs ko jaunu celsim, ko dzīvei piemērotu, tādu, kas piemērots paša cilvēka sirdij un garam, paša cilvēka domām un paša cilvēka tiešām dzīves prasībām. Un tā tas ticis darīts šos 2 gadus, tā tas gājis uz priekšu un labus augļus nesis.

Mēs varam skatīties uz biedrībām un to līdzšinējo darbību, ticēdami, ka šī darbība uz priekšu arvienu plašāka izvērtīsies. Sekodami kameru darbībai, mēs skaidri un droši varam teikt, ka tie panākumi, kas bijuši līdz šim, kas līdz šim gūti, tie arī uz priekšu tāpat paliks. Biedrības un kameras savā darbībā atradušas lielu, plašu izdevību strādāt šai virzienā, būdamas mums par aizsargiem un par palīgiem.

Es gribu vienā teikumā atgādināt, ja mēs runājam par zemes bagātību aizsardzību, visāda veida aizsardzību, tad mums jāuzskata par augstāko uzdevumu mūsu lielākās bagātības, mūsu dzīvā spēka aizsardzība. Te nu strādās biedrības un kamera pie šīs vislielākās mūsu bagātības aizsardzības, saudzēšanas un kopšanas.

Saprašanās līdz šim varēja tikt panākta un darbi sekmējās tamdēļ, ka bija grozījušies uzskati, grozījušies uzskati visu dalībnieku starpā. Grozījušies uzskati par saviem uzdevumiem un pienākumiem, par savu darbu tiklab

strādnieku, kā arī uzņēmēju, darba ņēmēju un darba devēju vidū. Ja te pirmā tika teikts, ka tagad arī uzņēmējs saprot, ka strādnieks nav nebūt viņa pretinieks, tad man gribētos to vēl papildināt un pateikt: ar to vēl nepietiek! Mēs dzīvē redzam vēl ko vairāk. Uzņēmējs ir apliecinājies, ne vārdiem, bet darbiem un apliecinājies līdz šim brīdim, līdz šodienai, visu laiku, ka viņš arī strādniekā saskata pilsoni, līdzvērtīgu pilsoni, ar kuru ar mieru vienu ceļu iet un rokas sasniegties un kopā strādāt kopīga mērķa sasniegšanai.

Ja valdība redz, ka dažādu apstākļu un iemeslu dēļ, pie kuriem tagad nekavēsimies, viens otrs uzņēmējs nav to izpratis, tad valdība iet palīgā un piepalīdz to izprast — kur var ar labu, bet kur labi vārdi nepalīdz, tur citādi. (Aplausi.)

Valsts šē uzņemusies, izvēlējusies sev jaunu darba lauku, jaunus uzdevumus, jo senāk jau valsts stāvēja no visa tā tālu, bija aizbidīta pavisam projām, valsts vara nemaz tuvumā netika, to nelaida, atskaitot tikai dažus speciālus gadījumus. Šī valsts vara tagad pateikusī, ka viņa grib būt un būs tiesnesis, būs taisnīgs tiesnesis. Arī es atkārtu to pašu, ko ministrs Bērziņa kungs teica. Valsts vara būs tiesnesis visās lietās, kur tas vajadzīgs, un būs taisnīgs tiesnesis un neapmierināsies ar to vien, ka viņai ierādīs tikai skatītājas un vērotājas lomu, kurai nav nekāda darīšana šinīs jautājumos, un kura nedrīkst neko darīt.

Valsts uzņemas sev šo jauno darbu un pienākumus tai skaidrā apziņā, ka viņa dara labu lietu, ka viņa veicinās ne tik vien ražojošās nozares, mūsu rūpniecības un tāpat amatniecības stāvokļa, ne tik darba ņēmēja vai darba devēja stāvokļa uzlabošanu, bet gan kopā ar to būs palīdzējusi visai tautai un visai valstij.

Tā mēs redzam, ka šie 2 gadi ir mums devuši skaidru un gaišu liecību, ka šis valdības nodoms, darbs un pūles ir pareizi izprasti, un pierādījums tam ir tas, ka seko šiem valdības norādījumiem un labai gribai šīs lietas kārtot un kārtībā uzturēt, ka mēs varam tagad skaidri un gaiši pateikt, mēs visi esam vienās domās, visi vienoti apziņā: jolabāk mēs katrs savu pienākumu pildīsim, vienalga, kādu darbu pildīt mums katram uzliek, jo vairāk no tā iegūs un mantos visa tauta un visa valsts. Un jo drīzāk mēs varēsim priecāties par to, ka mūsu tauta un valsts aug un top stiprāka un varenāka. (Aplausi.)

Tā rikodamies un šo domu prātā turēdami, nostādīdami pašā vispirmā vietā tautas labumu un valsts labumu, atminēdami, ka katram mums visaugstākais uzdevums ir kalpot tautai un valstij, mēs varēsim droši stāvēt un pastāvēt mūsu laika priekšā un visas vēstures priekšā. (Aplausi.)

Koris nodzied „Tev mūžam dzīvot, Latvija“.

Valsts Prezidents vēl saka beigu vārdus: „Jā gan, milie draugi: „Tev mūžam dzīvot, Latvija!“ Un dzīvos arī mūžīgi. Kā es agrāk teicu un arī Dobelē vēl pirms 2 nedēļām: dzīvos jo mūžīgāk tad, ja mēs katrs savu gaudiņu, siku vai dižu, būsim Latvijas mūžības pūri ielikuši.“ (Aplausi.)

Pēc Valsts Prezidenta Dr K. Ulmaņa runas finanču ministrs L. Eķis kāpa tribīnē un nesa sveicienus no Finanču ministrijas, kas kārtu valsts saimnieciskās lietas un kur strādnieki ir pamats jaunu vērtību ražošanā. Reizē ar to ministrs paziņoja, ka visdrīzākā laikā valdība uzsāks Daugavā Kēguma elektriskās spēkstacijas izbūvi, kas nesis darbu, spēku un jaunu gaismu mūsu valsti.

Tad sveicināja tautas labklājības ministrs V. Rubulis, kā tās ministrijas vadītājs, kas rūpējas un gādā par strādniekiem grūtā brīdī. Ministrs paziņoja, ka viņiem jau esot izstrādāts lielais sociālās apdrošināšanas likumprojekts, kas nodrošinās katra darba cilvēka vecuma dienas. Vēl sveiciens nesa Latv. tirdzniecības un rūpniecības kameras priekšsēd. vietnieks J. Ērglis, Latv. lauksaimn. kameras un Amatniecības kameras priekšsēdētāji R. Dzērve un E. Rozītis, pēc kam ministrs A. Bērziņš nolasiņa šādu kara min. ģen. J. Baloža atsūtītu apsveikumu: „Ar patiesu prieku apsveicu jūs un visus darba kameras locekļus šodien, kad pirmo reizi Latvijā arodnieku pārstāvji pulcējušies, lai runātu kopīgu valodu un kārtotu strādnieku darbu un dzīves jautājumus, strādājot pašaieliedzīgi. Sekmes neizpaliks, cels godā darbu, nesis katram strādniekam labklājību, vairos mūsu tautas garīgās un materiālās vērtības un stip-

rinās atjaunoto Latviju. No sirds novēlu Darba kameras locekļiem saskaņā darbā un plašu skatu locekļu uzdevumu veikšanā.“ Pēc citu apsveikuma telegrammu nolasišanas Darba kameras priekšsēdētājs

Valsts Prezidenta Dr K. Ulmaņa runa strādnieku svētkos 1936. g. 26. jūlijā:

„Esat sveicināti visi, kas šodien šē svētkos esat pulcējušies! Mans sveiciens jums, ekselences, ārvalstu pārstāvjiem, mūsu valdības locekļiem un visiem citiem goda viesiem šinīs svētkos. Bet jo sirsniņš un jo mīļš mans sveiciens lai ir visiem tiem, kuriem par godu šie svētki šodien te rīkoti, kuri pašī šos svētkus šodien kā atpūtas dienu ir rīkojuši, proti: mūsu strādniekiem, strādniecēm un visiem viņu piederīgiem.

Mums visiem vēl ir dzīva atmiņa, ka taisni pirms gada šini pašā vietā mēs visi kopā bijām, lai svētitu 1. strādnieku svētkus mūsu valsti. Mums nevienam nav aizmirsies, cik priecīgi mēs pirms gada pirmajos svētkos visi bijām, un kā mēs bijām sajūsmīnāti par šiem svētkiem, neskatoties uz to, ka pirmajos svētkos mēs saskatījām arī zināmu brīdinājumu, jo laiks pagājušā gada svētkos nebija tik skaists un tik piemīlīgs, kā tas ir šogad.

Ja mēs šogad esam sapulcējušies, tad tas ir man jāpadara jums visiem citiem redzams un jūtams, ka, ja pagājušā gadā mēs skatījām desmitus tūkstošus, tad šogad te šini laukumā ir desmiti tūkstoši un vairāk nekā desmiti tūkstoši, kopā skaitot pāri par 120.000 vai pat vēl vairāk. Kāpēc tad šie svētki šogad tik daudz dalībnieku pulcējuši? Mēs redzam, ka šie svētki vispār plašāki kā pirms gada. Mēs redzam, ka šinīs svētkos šogad ir pienākusi klāt jauna nodaļa. Mēs redzam, ka šogad strādnieki pat ir sarīkojuši šini pašā svētku vietā izstādi, kurā mums būs visiem izdevība apskatīt strādnieku pašu rokdarbus, pagatavotus viņu vaļas brīžos, viņu vakaros vai atpūtas brīžos mājā. Un tie, kas šos darbus redzējuši, nevar vien beigt viņus slavēt, nevar beigt par viņiem priecāties, un arī man jāliecina, ka es esmu daudzus no šiem darbiem jau redzējis.

Kāpēc mēs tā varam priecāties, kāpēc mēs priecājamies, kāpēc mēs šē sveicinām šīs izstādes izstādītājus? Vai tādēļ, ka tur dažas mantas vai mantiņas redzamas? Nē, milie draugi, galvenais un svarīgākais ir tas, ka mēs šē redzam, ka mūsu strādnieki, varbūt arī mājās kāds no viņu piederīgiem jaunākiem vai vecākiem arī ņem daļu viņa paša dzīvē un darbā, un ka mūsu strādnieki neaizmirst sava darba saturu un dziļāko kodolu arī mājās pārgājuši. Tas rāda to, ka strādnieks savā darbā ir viss iekšā, ka viņš cenšas arī mājās papildināties, ka viņš cenšas arī mājās vēl ko iegūt, viņš mājās cenšas pats sevi papildināt, lai varētu darbā visaugstāko sasniegumu gūt. Tamdēļ par šo izstādi mums ir jāpriecājas un tāpēc mēs sveicam šo jauno papildinājumu strādnieku svētkos, ko mēs šogad redzam.

Vēl daudz citas lietas arī ir klāt nākušas, kas pagājušā gadā te nebija, vai kas pagājušā gadā bija šaurākas un mazākas. Kāpēc tas tagad tā ir? Kāpēc tik dzīvi šogad svētkos piedalās? Kādēļ šogad tāds spēks un sajūsma, kas pārsēj vēl pat pagājušā gada prieku un sajūsmu? Ja es pāris vārdos gribētu uz to atbildēt, tad es teiktu tā, ka no pagājušiem svētkiem līdz šiem svētkiem nodzīvotais gads ir bijis gads, kas izpelnījies apzīmējumu — labvēlīgs un svētīgs gads. Labvēlīgs un svētīgs gads viņš ir bijis būdamas darba gads, bet arī panākumu gads. Labvēlīgs un svētīgs tāpēc, ka viņš ir bijis darba gads, panākumu gads un arī ieguvumu gads.

Par panākumiem un ieguvumiem runājot, mēs varam pierādījumu tam saskatīt šepat uz šīs vietas, šais pašos svētkos, bet tikai ne viņu plašuma, ne dalībnieku skaitā vien, bet iekš tā, ka šogad šiem svētkiem ir citi rīkotāji, jeb es teikšu vienskaitli — citi rīkotājs. Varbūt daži palīgi tie paši. Pagājušos svētkus rīkoja viena pagaidu iestāde, šogad strādnieku svētkus Latvijā, tāpat kā visos turpmākos gados, rīko Darba kamera, pašu strādnieku iestāde, pašu strādnieku pašvaldības iestāde. Šogad viņa rīko svētkus un tas ir liels ieguvums, liels sasniegums pagājušam svētīgam darba gadam, kas paceļas pāri visam un arī šo svētku rīkotājiem un dalībniekiem.

Darba kamera ir sākusi savu darbību. Par to mēs visi esam priecīgi, un to visi, kas mēs bijām klāt pie viņas darbības atklāšanas, apsveicām. Strādnieki nu ir tikusi pie savu arod biedrību apvienības, pie

K. Egle teica garāku runu par kameras uzdevumiem. Pēc kameras atklāšanas svētkos Valsts Prezidents Dr K. Ulmanis apskatīja godalgoto strādnieku darbu izstādi Latviešu biedrības telpās.

Darba kameras, tikuši pie iestādes, kurā viņi pašī strādās, kuru viņi vadīs un pārvaldīs. Strādnieki pašī tikuši pie savas pašvaldības, kurā piedalīsies 200 viņu pārstāvju, kurā strādās un to vadīs viņu pašu darba biedri, kas nākuši tieši no fabrikām, no darbnīcām. Un šodien nu šī jaunā kamera rīko pati savus un visu strādnieku svētkus.

Par darba kameru kā jaunu ieguvumu pāris vārdus man būs jāsaka vēlāk, bet es gribu tagad pakavēties pie mana norādījuma par to, ka šis gads ir bijis darba gads, sasniegumu un ieguvumu gads. Es tā gribu teikt, ka šis gads ir bijis darba gads pašiem strādniekiem. Bet kādā ziņā darba gads? Milie draugi, tadā ziņā, ka šini pagājušā gadā tūkstoši un tūkstoši ir atkal par jaunu atraduši darbu, tamdēļ šis ir bijis darba gads. Darbu ir atraduši tūkstoši un atkal tūkstoši. Tā tad tūkstošiem un atkal tūkstošiem ir maize.

Vēl jo vairāk, atkal ir jauni tūkstoši un tūkstoši dzīvokļu, mājojku, kuros ir iespīdējusi spožāka un siltāka saule. Un ne tik mājojlos, bet arī cilvēku sirdīs šī spožākā, siltāka saule atkal par jaunu ir iespīdējusi. Un tamdēļ tas prieks, kura liecinieki mēs esam šodien, tas patiesi nāk no sirds. Tas prieks nebeigsies ar šo dienu, ar mājās aiziešanu no svētkiem, bet tas mūsu atmiņā un mūsu sirdīs vēl ilgāku laiku paliks, un tur mājos un dzīvos.

Stāvokļa vispārējā uzlabošanās — par to es te nerunāšu. Mums visiem tas saredzams un saskatāms. To rāda dažādzādi skaitļi, to vislabāk rāda dzīve pati. Jo mēs zinām, darbs ir laukos, pilsētās, fabrikās un darbnīcās. Rīga mainās, Rīgā ceļ un būvē. Mēs redzam, ka visur sākas jauna dzīve. Vecais zūd, jaunais top.

Un viss tas, visa šī lielā stāšanās norīse tagad aicina rokas, aicina smadzenes pie darba, pie derīgā darba. Un šis sauciens nu arī atrod tagad vispatīkamāko atbalsu, jo darbā iet čaklas rokas, iet darbā radošās smadzenes. Laukos ir jauna rosība. Lauku rosība rāda, ka sekas jau top, ka tur darba rokas lielākā skaitā kā jebkad sāk aptrūkt. Un šī lauku dzīves rosība varbūt taisni savā ziņā tādēļ, ka tur darba roku tik daudz trūkst, ir atbalsojusies pilsētā, atbalsojusies fabrikās, darbnīcās. Pilsētas fabrikas un darbnīcas steidzas zemuņiem palīgā ar rīkiem, ar mašīnām. Tai pašā laikā lauku rosība tā tad atbalsojusies pilsētā, dodama darbu, radidama darbinieku skaita pavairošanu fabrikās un darbnīcās. Tā mēs redzam, ka rosība plaukst it visur, it visās vietās, un dzīves un mūžības un vēstures soļi dun jaunā sparā. Ar jaunu spēku, ar jaunu sparū tie atbalsojas mūsu ausīs, tie atbalsojas mūsu sirdīs.

Viss mainās, vecais iet, jaunais nāk. Kā jau es teicu, arī Rīga aug, jauna Rīga aug — tagadnes Rīga aug, nākotnes Rīga. (Aplausi.) Mums Rīga arvienu mīļa bijusi, bet tā Rīga, kas tagad aug, tā Rīga, kas tagad ceļas, tā Rīga, kas tagad tiecas pret debesīm, tā mums būs vēl jo mīļāka, to mēs vēl jo karstāk savās sirdīs ieslēgsim un glabāsim. Rīga mainās. Dažs labs būs dzirdējis, ka, ja atbrauc kāds viesis no svešas valsts, kas agrāk šē ir bijis, tad viņa pirmie vārdi ir: „Es jūsu Rīgu vairs nepazīstu, tā Rīga vairs nav pazīstama!“ Un man jāsaka, ka mēs pašī dažkārt ar izbrīnu skatāmies uz šo Rīgu, ka viss tagad sakustējies, ka daudz kas jauns Rīgā rodas. Un varbūt paies nedaudz gadi, kad Latvijā izbrīnēsies daudzi, un nāks un mums prasis, vai tā ir tā pati Rīga. Un būs pamats tam jautājumam, jo nebūs vairs tā pati Rīga ne ārīenē, ne iekšīenē. (Aplausi un sauciens „Lai dzīvo!“)

Rīga būs mūsu galvas pilsēta, Rīga būs mūsu dzīves centrs, Rīga būs mūsu metropole. Bet cerēsim visi, un būsim droši par to, ka viņas vērti mums vērsies sirsniņgāk un mīļāk, ka viņas sveiciens, viņas labrits un viņas labvakars radīs mūsu sirdīs mīļāku atbalsu.

Kas tad Rīgā ceļas, kas tad aug? Mēs pašī zinām, ja padomājam par pieminekļiem, par grandiozām celtnēm, pabeigtām un iesāktām celtnēm, ko ceļ valdība, un pašvaldības, un arī pašī pilsoņi. Un to mēs redzam ne tik vien Rīgā, to mēs redzam arī citur, mēs redzam to Jelgavā, un citās pilsētās, citās vietās, laukos un

visur citur. Kas tikai tagad no Rīgas izbrauc ārā uz laukiem, kas vien bijis šai pagājušā gadā un pabraucis pa Latgali, Zemgali, Kurzemi, Vidzemi, tāpat visi, kas lasījuši laikrakstus, visiem ir prieks par to, ko viņi jaunu redzējuši, ko viņi skaistu redzējuši, jo visa zeme mostas, visa zeme celas par jaunu augšā, izskalo acis, noskalo savu seju un sakārtojas jaunam darbam. Sakārtojas jaunam darbam, jaunai cīņai par nākotnes labklājību tautai un valstij.

Bet šī mošanās un šī modrība ir ne tikai ārēja, mēs to ne tikai varam saskatīt laukos, ceļos, ēkās, fabrikās, bet mēs viņu tāpat atrodam un vēl spilgtāk, un tas mums vēl jo patīkamāk un mīlāk, cilvēkos pašos, cilvēku sirdīs. Acis cilvēkiem spulgo jaunā spožumā, jaunā priekā. Rokas stiepjas jaunā sparā, jaunā spēkā, jaunā, cēlākā apņēmībā.

Tas, ko mūpat teicu par cilvēkiem, ko es teicu par mūsu pilsoņiem, par mūsu tautu, tas ir liels un vislielākais atbalsts valdībai viņas darbā. Un arī šie, kad es runāju par valdības darbu, man jāsaka, ka pagājušais gads ir bijis darba gads. Darba gads, neatlaidīgi un pastāvīgi kārtojot ražošanu lauksaimniecībā, rūpniecībā; kārtojot eksportu un importu, strādājot pie budžeta līdzsvarotības, gādājot līdzekļus un rūpējoties arī par to, lai tas, ko mēs gribam jaunu celt arī atbilstu tagadējā laika vajadzībām un prasībām; lai tas godam pastāvētu nākošo paaudžu priekšā.

Es runāju par jaunajiem celtņiem. Arī šodien minēju vārdā un nosaukšu vēl otrreiz, atkārtojot to, ko vakar jinanču ministrs ir pateicis, un jūs esat to dzirdējuši vai arī laikrakstos lasījuši, ka viena derīga, viena visgrandiozākā celtnie, vispaliekošākā celtnie, visredzamākais liecinieks pagājušā gada darbam, kaut arī tikai sākumā, ir tagad nodomā, kuŗu, es ceru, varēs arī realizēt, proti, mūsu Daugavas neizmērojama ūdens spēka izmantošanai būvējamā elektriskā spēkstacija. Mēs stājamies pie Keguma stacijas būves sākšanas. (Aplausi.)

Es tā redzu no vienas otras ceļas, ka tā bija pavisam jauna ziņa. Nu labi. Ja jums šorīt nav bijis vaļas avizē to izlasīt, tad laba lieta jums pagājusi garām, bet vēlāk jūs jau apskatīsiet un palasīsiet. Tādēļ es varu ar lielāko gandarījumu pateikt, ka patiesi mēs stāvam tā brīža priekšvakarā, kā visas zīmes rāda, ka patiesi šis darbs varēs tikt uzsākts un samērā īsā laikā izvests galā. Protams, tas maksās milzu naudu, tādu naudu, kādu mēs līdz šim neesam izdevuši, bet tas tiks celts, būs mūsu pašu granīts, mūsu dolomīts un akmens, būs tērauds, dzelzs, nesalaužams, un nesagraujams uz visiem laikiem, un nesis mums ne tikai spēku, bet gaismu un spožumu. (Aplausi.)

Un tad tālāk vēl tikai nedaudz vārdos es pieskārsos meliorācijai. Pakavēšos pie meliorācijas, pie purvu nosusināšanas, pie upju regulēšanas darbiem, pie mūsu kūģniecības uzlabošanas. Un te man jāatziņstas, ka es esmu tas vainīgais, es esmu tas vaininieks, kas jau gadiem grib redzēt to, lai arī Jelgavā būtu osta. Slokā jau iet jūras kuģi, bet man gribētos, lai iet arī Jelgavā jūras kuģi. (Aplausi.)

Lai brauc uz Jelgavu kā vecos laikos, lai paņem mūsu Zemgales kviešus, lai paņem un ved uz tālām zemēm, lai ievēd mums Zemgalē, Jelgavā un visā apkārtnē mantas tieši no ārzemēm. Lai tad zina visā pasaulē, ka Latvijai pieder ne tikai Rīgas osta, Liepājas un Ventspils ostas, bet arī Jelgavas osta. Un lai Jelgavas osta parādās un uz visiem laikiem tur paliek. (Aplausi.)

Pagājušais gads arī tautas veselības kopšanas un nodrošināšanas ziņā ir bijis darba gads un izdevīgs, labs gads, jo ir daudz svarīgu, jaunu likumu klāt nākuši. Ir izdoti likumi, kas zīmējas uz mūsu tautas veselības kopšanu, uz mūsu tautas aizsargāšanu vai palīdzības sniegšanu nelaimēs gadījumos, vai citādu grūtību un grūtu apstākļu gadījumos. Iepriekšējā gadā esam šai ziņā lielu soli uz priekšu gājuši, un kabinetā jau gatavi projekti, pie kuŗu apspriešanas mēs visā drīzumā stāsimies.

Vēl neaizmirsīsim mūsu skolas, skolu reformas un visas jaunās parādības skolas dzīvē. Neaizmirsīsim mūsu jaunus darbus un pasākumus. Neaizmirsīsim, ka mēs beigu beigās esam saki pateikuši sev un visai pasaulei, ka, ja pasaulei ir vēsture, tad šāda vēsture ir arī mums un šo savu vēsturi mēs rakstīsim un neviens cits. (Aplausi.) Pie tā mēs jau esam stājušies.

Tālāk par vispārējo likumdošanu un mūsu politiku. Ļaujiet man pieminēt vienu lietu, un proti: mēs esam nobeiguši, noapaļojuši vienu svarīgu posmu mūsu likumdošanā, kam ciešs sakars, kas ir pamatdarbs visā mūsu likumdošanā. Zīmējoties uz politiku un iekārtu valsti, mēs esam ne tikai izdevuši likumu par kamerām, bet visas 4 kameras ir jau stājušās darbā. Šīs 4 kameras ir mūsu saimnieciskās dzīves celšanas un rosības darbs. Es gribu pateikt, ka šīs kameras visā drīzumā atradīs savu spožāko izteiksmi un visderīgāko nodarbhības lauku tad, kad viņu galvenās komisijas sapulcēsies padomes sēdēs. Mūsu saimnieciskā ēka viņas celšanā tad būs droša un stipra, jo tā balstīsies uz 4 balstiem, stipriem balstiem un tai pašā laikā līdzvērtīgiem un pilnvērtīgiem balstiem, kas tad mūsu saimniecības ēku turēs. Kameras būs pirmās, kuŗas mūsu zemes saimniecisko ēku izbūvēs arvien labāku un skaistāku.

Darba kamera, šī strādnieku pašvaldības iestāde, vakar tika atklāta un tagad, šodien, jau ir darbā. Un es tikai pāris vārdos pateikšu, ka tas ir priekš mūsu strādniekiem augstākais sasniegums visā līdzšinējā dzīvē un darbā, ka viņiem pašiem ir sava pašvaldības iestāde, iestāde, kas rūpēsies un gādās par viņiem, kas palīdzēs viņiem tieši caur pašu pārstāvjiem, pašu cilvēkiem, kuŗi turpinās strādāt fabrikās un darbnīcās kā līdz šim, un ja uz īsu laiku atstās darbu tur, tad lai palīdzētu citiem saimnieciskā, tiesiskā un kulturālā dzīvē.

Vakar atklāja Darba kameru. Tie, kas tur bija klāt, un tāpat arī tie, kas klāt nebija, bet lasīja laikrakstos, zinās, ka no atmiņas nevar izjust tas skaistais, greznais krāšņais, ko mēs vakar tur redzējām. Darba kamera ir mūsu organizācijas spēku, mūsu darba, mūsu vēlēšanās organizēt mūsu dzīvi — vislielākais ieguvums. Viņa ir arī tām aprindām, kuŗām viņa strādās, nākotnes labklājības un drošības un arī augšanas pamats un ķīla.

Protams, ir jau pagājušā gadā daudz kas ticis tai virzienā padarīts, un man ir liels prieks kopā ar jums to te atminēties par jaunu, ar jums visiem, kas pagājušā gadā par to ir priecājušies, ka es pateicu, ka cilvēks stāv pāri par visu, pāri par ēkām, mašīnām, skursteniem un ka par viņu pašu pirmo jāgādā. Daudzas fabrikas nav gaidījušas kameras un likumus, bet pašas to jau darījušas. (Aplausi.)

Kamera būs sargs, kas stāvēs augstā tornī, skatīsies un vēros un ies palīgā visur tur, kur tas būs vajadzīgs un nepieciešams. Kameras, veicinādamas valdības darbību, pilnā saskaņā ar to, ko valdība grib un vēlas, gādās, lai patiesi pie mums nodibinātos labas attiecības darba ņēmēju un devēju starpā; tādas attiecības, kuŗas balstās un kuŗu pamatos ir tiesības un taisnība. Darba kamera gādās, lai nodibinātos starp darba devējiem un ņēmējiem tādas attiecības, kuŗu pamatos liktas tiesības un taisnība. To mēs vēlamies, to mēs gribam un to mēs arī sasniegsim. (Aplausi.)

No visa, ko es vakar teicu, es neko neatkārtosu, atskaitot vienu lietu un proti to, par ko es runāju Darba kameras atklāšanā, ka var rasties vienam otram doma, vai kāda balss atskanēt kaut kur, kas radītu pārsteigumu, ka jau 4. kamera ir radīta rūpniecības strādniekiem. Jo ir jau vēl cilvēki, kam ir pagrūti aizmirst to, kas bija, un stripu apakšā pavilkt un sākt no jauna. Tad tiem es tā gribētu teikt, ka visas bažas ir veltīgas un bez pamata. Arī Darba kamera strādās krietnu, labu valstisku darbu. Jo kā valstiska darba strādātāja viņa vispirmā kārtā un vienīgi būs pildījusi to, ko no viņas gaida tās aprindas, kuŗām šī kamera ir dibināta un kuŗām viņa strādā.

Ja būtu vajadzīgs vēl kāds pierādījums, tad atļaujiet, ka es tiem, kas vēl to nav dzirdējuši, atgādinātu, ko es vakar teicu kameras atklāšanas uzrunā. Tādos un līdzīgos gadījumos man ir bijušas sarunas arī ar mūsu kara ministri, mums visiem pazīstamo un ne tikai pazīstamo, bet cienīto un augsti godāto brīvības cīņu virspavēlnieku ģenerāli Balodi. (Aplausi.)

Kad es viņam par šādām lietām runāju tad viņš pateica, ka te nemaz nav daudz pierādījumu vajadzīgs. Viņš teica: „Ļaujiet man visiem tiem pasacīt, kas man atmiņā palicis no cīņu dienām, no tām cīņu dienām, kad man bija desmitiem tūkstošiem kareivju un kad man viņi bija jāveda, un kad es varēju vērot kā katrs cīņās izturas, cik katram varonība liela un cik ilgi viņa pastāv“. Un tad ģenerālis teica: „Jūs varat katram droši pateikt, ka man

bija laba armija, disciplinēta armija, krietni kareivji, krietni kareivji un krietnāko starpā bija arī tie, kas tagad fabrikās strādā, vai kuŗu dēļ fabrikās strādā“. Redziet, tā bija viņa atbilde un tas ir patiesība. (Aplausi). Drošāku apstiprinājumu un labāku liecību mums nevajaga un labāku liecīnieku mēs arī neatradīsim.

Darba kameras atklāšanas stundas vakar mums rādīja daudz ko un arī vienu otru lietu, kas bija pavisam jauna. Es neteikšu, cik skaista un grezna tā atklāšana bija, jo es gribu, ka nākošo reizi, kad būs kāda sapulce, lai ietu arī citi paskatīties. Es tikai tik daudz gribu teikt, ka no atklāšanas stundas bija paliekošs iespaids. Viss liecināja, ja kur Darba kameras dalībnieki savu roku pielik, tad tai vjetā viss atspīd jaunā gaismā, viss uzliesmo jaunā dzīvē. Vakar, kā mēs atceramies, kas tur bijām tik pazīstamā Latviešu biedrības zālē, ka šizāle bija palikuši pavisam nepazīstama, tik skaista viņa bija pārvērtusies un tik krāšņi tā bija izdaiļota. Un es gribētu jums jautāt, vai šis pats viens novērojums nav kā mājiens saprotams, vai tas nav kā simboliska parādība, zīmējoties uz tiem, kas tik ilgu laiku tik daudz gadus bija atrauti no tautas kopības darbā un priekā? Vai līdz šim apturētā enerģija, apturētais spēks visās parādībās tagad lauzīsies uz āru pozitīvā radīšanas darbā? Šinī pozitīvā radīšanas darbā tadā pat sparā kā kameras atklāšanas isajā brīdī. Vai šī jaunā uguns liesma gaiši jo gaiši iedegsies un radīs jaunu atspidumu debess velvē? Mana vēlēšanās, mana sirsniņākā vēlēšanās ir tā, lai tas patiesi tā notiktu, lai patiesi arī tā piepildītos. Jo spara, enerģijas un arī atbalsta, ticības un palāvības mums vēl arvien daudz vajadzēs. Tiklab valdības, kā visas sabiedrības darbs vēl tālu nav galā. Vēl mums tāls ceļš gabals. Mēs, skatīdamies un balstīdamies uz to, kas padarīts, varam teikt, ka arvien vairāk un vairāk darbā un sadarbībā mēs nostiprinām savus pamatus. Tai pašā laikā nolīdzinām ceļu nākotnes darbiem un uzdevumiem.

Kad mēs vaicātu, ka tad izskaldrojama šī nostiprināšanās, tad man jāsaka, ka noslēpuma atslēga ir atrodama tai parādībā, ka tauta padarītos un uzsāktos darbos redz un piedzīvo savas sirds domas, savu ideālu piepildīšanas. Dzīlāka top viņas ticība un palāvība. Nebaidāties ne no grūtībām, ne šķēršļiem, ne traucējumiem. Šķēršļi un traucējumi ir bijuši un būs. Upuri bija jānes un droši vien nāks brīži, kas prasis no mums jaunus upurus. Bet nākotnē mēs varam mierīgi un droši skatīties. Mums mūsu darbs ir vajagoties panākumiem, un ja mēs neatstāsim līdzšinējos papēmienus un sava darba galveno mērķi, tad arī nākotnē tas tā būs. Un iespēju tam, ka mūsu darbs ir vajagoties panākumiem, vispirms mums devusi mūsu tautas vienība un vienprātība.

Ļaujiet man šinī vietā pāris vārdiem pieskārties tam, kas tad ir tautas vienība un vienprātība. Vienība, cienītie klausītāji, ir viena doma, viens mērķis, viens ceļš. Ja mums būs patiesā vienība, ja mēs būsīm vienoti domās, mērķos, tad nevienš nejutīsies ne atstumts, ne pamests. Viņš jutīs, ka reizē ar viņu, kopā ar viņu iet tūkstoši un miljoni.

Tūkstoši un miljoni kopā ar viņu iet darbā un priekos, dienas gaitās un svētkos. Tūkstoši un miljoni kopā ar viņu domā

vienu domu, strādā to pašu darbu, to pašu darbu pie arāla, pie mašīnas, pie grāmatas. Reizē ar to it ka jaunu spēku, jaunu enerģiju, jaunu dedzību just. Un tūkstoši un miljoni visi kopā, vecie un jaunie. — Vecie, kas jau iet dienu gaitā, jaunie, kas reiz ies tāpat, jaunie ar atbildību par vienību nākotnē, lai nāids un šķelšanās nemostas, lai nāids un šķelšanās savu galvu nepacel, lai uzticīgi paliekam dzidrajam, tirajam, ideālajam personīgā dzīvē, tautas dzīvē, valsts dzīvē. Dzidrajiem, tirajiem ideāliem, kuŗus jaunie vispirmā kārtā paši palīdzēs veidot, paši viņus ienesīs mūsu zemē, kuŗus viņi iekals akmeņi, metāllā: šie dzidrie, tīrie ideāli, kā nedziestoša, neizdzēšama liesma kvēlos un degs viņu sirdīs. Šie ideāli tad savā piepildījumā stipru un varenu darīs tautu un valsti, jo šo ideālu pamats un spēks ir tautas vienība un vienotā tauta un griba šai vienībā iekļauties un šai vienībai pakļauties.

Šo ideālu, dzidro un tīro, pamats un spēks ir un būs tautas vienība, vienotā tauta. Bet tai pašā laikā arī griba šinī tautas vienībā iekļauties un šai tautas vienībai pakļauties.

Visi reizē tad celsies un aus kājas jaunai dzīvei, jaunam darbam, jauniem sasniegumiem, kuŗi lai stiprinātu pašu darītāju un mūsu tautu un mūsu valsti — lai darītu mūžīgu mūsu tautu, mūsu valsti Latviju, kopīgā cerībā, kopīgā darbā, kopīgā centībā, kopīgās rūpēs un gādībā, kopīgās priekos, kopīgās gaitās un apgaitās. Tad lai visi par vienu, viens par visiem. Visi it visu par Latviju. (Aplausi.)

Tas lai ir aicinājums, kam sekosim nākotnē. Tas lai ir mums ceļā rādītājs, gaisms un spožums mūsu ceļā. Visi par vienu, viens par visiem. Visi it visu Latvijai. (Aplausi un saucieni „Lai dzīvo!“.)

Valsts Prezidenta runai sekoja koru nodziedātā dziesma „Tev mūžam dzīvot, Latvija“, pēc kam Darba kameras priekšsēdētājs lūdza Valsts Prezidentu Dr K. Uimani izsniegt goda zīmes visvecākiem un visilgāk darba pastāvējušiem strādniekiem. Sīsnīgi sumināts, Valsts Prezidents devās uz paaugstinājuma un pasniegta pāri par 80 gadus vecajam strādniekam V. Šulcam, kas 68 gadus nostrādājis tekstilfabrikās. Triju zvaigžņu ordeni, diplomu par centību darbā un balvu. Apbalvojis vēl dažu strādniekus, kas vairāk kā 60 gadus nostrādājuši savā darbā, Valsts Prezidents apsveikdams un pateikdamies spieda apbalvoto strādnieku rokas un pēc īsas uzrunas visiem godalgotiem, aicināja šos vecākos apbalvotos strādniekus sev līdzī valdības ložā, kur viņi palika visu svētku izrādes laiku.

Pēc tam Darba kameras priekšsēdētājs K. Egle, visu sanākušo darba ļaužu vārdā deva šādu zvērstu: „Mēs, Latvijas strādnieki, sviņīgi apņemamies un ar skaidru un patiesu sirdi solāmies būt un palikt uzticīgi mūsu valstij un tēvijai — Latvijai, latvju tautas un valsts Vadonim un viņa valdībai, vienmēr un visur visiem spekiem kalpot tautas vienībai un par visu augstāk turēt vienotās tautas un valsts intereses. Mēs, Latvijas strādnieki, apņemamies un solāmies strādāt katrs savu darbu pēc labākās apziņas, parliecības un saprašanas, lai stipra un varena kļūtu Latvijas valsts, augtu un pieņemtos latvju tautas labklājība. Savas darba rokas un savas sirdis mēs nododam Latvijai un viņas labumam.“

Valdības rīkojumi un pavēles.

1233. lēmums.

1936. g. 17. jūlijā, saskaņā ar likumu par biedrību, savienību un politisku organizāciju slēgšanas, likvidācijas un reģistrēšanas kārtību izņemuma stāvokļa laikā („Vald. Vēstn. 1934. g. 130. num). atzīstu par nevēlamu valsts un sabiedriskām interesēm Latgales jaunatnes biedrības Kairišu nodaļu, kādēļ nolemju minēto biedrības nodaļu slēgt un iecelt tai par likvidatoriem: par likvidācijas komisijas priekšsēdētāju — Miķeli Upenieku, par locekļiem — Jāni Spilu un Jāni Priķu, ar sēdekli Asūnes pagasta valdes namā. Likvidācija jāizdara 3 mēnešu laikā pēc šī lēmuma izsludināšanas „Vald. Vēstn.“.

Iekšlietu ministra b. A. Bērziņš. Administr. depart. direktora v. Cielēns.

1238. lēmums.

1936. g. 21. jūlijā, saskaņā ar papildinājumu likumā par biedrību, savienību un politisku organizāciju slēgšanas, likvidācijas un reģistrēšanas kārtību izņemuma

stāvokļa laikā („Vald. Vēstn.“ 1934. g. 163. numurā), uzdodu likvidēties biedrībai „Deutscher Verband für Wandern und Jugendherbergen“.

Biedrība jālikvidē biedrības valdei 3 mēnešu laikā pēc šī lēmuma izsludināšanas „Valdības Vēstnesī“.

Iekšlietu ministra b. A. Bērziņš. Administr. depart. direktora v. Cielēns.

1241. lēmums.

1936. g. 21. jūlijā, saskaņā ar likumu par biedrību, savienību un politisku organizāciju slēgšanas, likvidācijas un reģistrēšanas kārtību izņemuma stāvokļa laikā („Vald. Vēstn.“ 1934. g. 130. num.), atzīstu par nevēlamu valsts un sabiedriskām interesēm Komercinstitūta studējošo biedrību „Commercia“, kādēļ nolemju minēto biedrību slēgt un iecelt tai par likvidatoru Robertu Jāni Sakni, ar sēdekli Rīgā, l. Nometņu ielā 55, 1-a dz.

Biedrība jālikvidē 3 mēnešu laikā pēc šī lēmuma izsludināšanas „Vald. Vēstn.“.

Iekšlietu ministra b. A. Bērziņš. Administr. depart. direktora v. Cielēns.

Polijas, Latvijas un Igaunijas dzelzceļu tiešā preču satiksme.
Tarīfs preču pārvadāšanai. II. daļa.
 (2. turpinājums.)

Tarifa pozīciju num.	PREČU NOSAUKUMI			Kravas svara norma	Polijas Latvijas Igaunijas										Piezīmes		
	Poļu valodā	Latviešu valodā	Igaņu valodā		dzelzceļu tarifa klases												
					Parastā ātruma sūtījumiem			Izņēmuma tarifu klase			Izveid.			Transita			
					Lielā ātruma sūtījumiem	Normālā tarifu klase	Izveid. sūtījumiem	Izveid. sūtījumiem	Transita sūtījumiem	Izveid. sūtījumiem	Izveid. sūtījumiem	Transita sūtījumiem	Izveid. sūtījumiem	Transita sūtījumiem			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14				
119	Wyroby młynarskie następujące: 1) mąka pszenna 2) mąka żytnia i jęczmienna 3) mąka 4) inne maki, a także kasze i krupy z lasotli, grochu, gryki, jęczmienia, kukurydzy, owsa, prosa, żyta	Dzirnāvu ražojumi, sekojošie: 1) milti, kviešu 2) milti, rudzu un miežu 3) manna 4) visi citi milti, kā arī putraimi un grūbas: pupu, zirņu, griķu, miežu, kukuruzas, auzu, prosas un rudzu	sīks. 5 10 15 sīks. 5 10 15 sīks. 5 10 15 sīks. 5 10 15	P	II	—	—	—	7	14	7	—	—	1) Pārvadājot laistuves, tāpat arī vainas, ja tās nav viena otrā iekrautas, kā sīksūtījumus, veduma maksu par šādiem sūtījumiem aprēķina pēc veduma maksas likmēm, paaugstinātām par 50%. 2) Piemērojama tikai pārvadājumiem, kurus nosūta no stacijām: Będzin, Chebzie, Grudziądz, Kielce, Mniszek, Nowy Bytom tow., Olkusz, Rybnik un Suchedniów. 3) Piemērojama tikai pārvadājumiem, no stacijām: Blachowia, Kielce, Myszów, Rybnik, Suchedniów, Olkusz.			
				P2a	Aa	—	—	—	8	15	8	—	—				
				P2b	Ab	—	—	—	9	16	9	—	—				
				P2b	Ab	—	—	—	10	17	10	—	—				
120	Wyroby nożownicze i igielnicze: 1) noże i widełce kuchenne 2) nożyce krawieckie 3) pozostałe wyroby tej grupy	Izstrādājumi, nažu un adatu: 1) naži un dakšņas, ķēķu, vienkārši 2) šķēres, drēbnieku 3) pārējie	sīks. 5 10 15 sīks. 5 10 15 sīks. 5 10 15	P	I	—	—	—	1	12	1	—	—				
				P1a	2a	—	—	—	2	13	2	—	—				
				P1b	2b	—	—	—	3	14	3	—	—				
				P1b	2b	—	—	—	4	15	4	—	—				
121	Wyroby z blachy żelaznej, naczyńia kuchenne i stolowe, cebrzyki, konwie, wanny, konewki do podlewania, bidony, kubły: 1) gotowe także lakierowane lub cynkowane 2) emaljowane	Izstrādājumi, dzelzs skārda, kā: podi un podiņi, pannas, kannas, spaiņi, vannas, laistuves, piena kannas, kubli: 1) gatavi izstrādāti, arī lakoti vai cinkoti 2) emalitud	sīks. 5 10 15 sīks. 5 10 15	P1)	1)	—	G. 22 ²⁾	—	4	12	9	3	9				
				P1a	3a	—	G. 22 ²⁾	—	5	13	10	4	10				
				P1b	3b	—	G. 22 ²⁾	—	6	14	11	5	11				
				P1b	3b	—	G. 22 ²⁾	—	7	15	12	6	12				
				P1)	1)	—	G. 22 ³⁾	—	4	12	9	3	9				
				P1a	3a	—	G. 22 ³⁾	—	5	13	10	4	10				
				P1b	3b	—	G. 22 ³⁾	—	6	14	11	5	11				
				P1b	3b	—	G. 22 ³⁾	—	7	15	12	6	12				

Tarifa pozīciju num.	PREČU NOSAUKUMI			Kravas svara norma	Polijas Latvijas Igaunijas										Piezīmes		
	Poļu valodā	Latviešu valodā	Igaņu valodā		dzelzceļu tarifa klases												
					Parastā ātruma sūtījumiem			Izņēmuma tarifu klase			Izveid.			Transita			
					Lielā ātruma sūtījumiem	Normālā tarifu klase	Izveid. sūtījumiem	Izveid. sūtījumiem	Transita sūtījumiem	Izveid. sūtījumiem	Izveid. sūtījumiem	Transita sūtījumiem	Izveid. sūtījumiem	Transita sūtījumiem			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14				
122	Wyroby z drutu żelaznego i stalowego: 1) gwoździe, sztyfty, nit-y, haki, zatyczki, niepokryte innymi metalami 2) liny, postronki, także z ośrodkiem konopnym 3) siatki z drutu lakierowanego, cynkowanego lub cynowanego 4) siatki z drutu surowego 5) sprężyny do materaców i mebli 6) łańcuchy spawane i plecione	Izstrādājumi, dzelzs un tērauda stiepuja: 1) naglas, tapīņas, kniedes, āķi, ar citiem metāliem nepārklātas 2) virves, tauvas, arī ar kapēpāju viduci 3) pinumi, lakota, cinkota vai alvota stiepuja 4) pinumi, neapstrādāta stiepuja 5) atsperes, matraču un mēbeļu 6) ķēdes, metinātas un pitas	sīks. 5 10 15 sīks. 5 10 15 sīks. 5 10 15 sīks. 5 10 15 sīks. 5 10 15	P	I	—	G. 22 ²⁾	—	4	12	4	—	—	1) Piemērojama tikai pārvadājumiem, kurus nosūta no kādas 11. un 12. pielikuma minētās stacijas (skat. lappusi). 2) Piemērojama tikai pārvadājumiem, kurus nosūta no stacijām: Biela kolo Bielska, Bielsko, Bydgoszcz, Dąbrowa Górnicza, Katowice, Bogucice, Kraków, Lida, Łódź Fabr., Radomsko, Siemianowice Sl. Slawków, Sosnowiec, Sporysz Ustroń, Warszawa. 3) Piemērojama tikai pārvadājumiem, kurus nosūta no stacijām: Stawkow, Radomsko. 4) Piemērojama tikai pārvadājumiem, kurus nosūta no stacijām: Dąbrowa, Górnicza, Jędrzejów, Katowice, Warszawa Wschodnia. 5) Piemērojama tikai tiem pārvadājumiem, kurus nosūta no Polijas-Cekoslovaķijas un no Polijas-Vācijas robežpunktiem uz attālumiem, sākot ar 625. km; mazākiem attālumiem nav piemērojama. 6) Izveidatiem fajansa izstrādājumiem piemērojamas šādas klases: sīksūtīj. — 11. kl., 5 t — 12. kl., 10 t — 13. kl. un 15 t — 14. kl. *) Pārvadājot sūtījumus transita caur Latvijas ostām, sīksūtījumiem piemēro 9. klasi, 5 t sūtījumiem — 10. kl., 10 t sūtījumiem — 11. kl. un 15 t sūtījumiem — 12. klasi, ja šīni aile nav uzrādītas zemākas klases.			
				P2a	5a	—	G. 22 ²⁾	11a ³⁾	5	13	5	—	—				
				P2b	5b	—	G. 22 ²⁾	11b ³⁾	6	14	6	—	—				
				P2b	5b	—	G. 22 ²⁾	11b ³⁾	7	15	7	—	—				
				P	I	—	G. 22 ³⁾	—	4	12	4	—	—				
				P1a	3a	—	G. 22 ³⁾	11a ³⁾	5	13	5	—	—				
				P1b	3b	—	G. 22 ³⁾	11b ³⁾	6	14	6	—	—				
				P1b	3b	—	G. 22 ³⁾	11b ³⁾	7	15	7	—	—				
				P	I	—	—	—	4	12	4	—	—				
				P1a	2a	—	—	—	5	13	5	—	—				
				P1b	2b	—	—	—	6	14	6	—	—				
				P1b	2b	—	—	—	7	15	7	—	—				
				P	I	—	G. 22 ⁴⁾	—	4	12	4	—	—				
				P2a	5a	—	G. 22 ⁴⁾	11a ³⁾	5	13	5	—	—				
				P2b	5b	—	G. 22 ⁴⁾	11b ³⁾	6	14	6	—	—				
				P2b	5b	—	G. 22 ⁴⁾	11b ³⁾	7	15	7	—	—				
123	Wyroby z fajansu, kamionki i terrakoty: 1) naczynia stolowe, kuchenne i inne fajansowe i kamionkowe	Izstrādājumi, fajansa, akmensmāla un terrakotas: 1) galda un ķēķa trauki, kā arī citi, fajansa un akmensmāla	sīks. 5 10 15	P	I	—	—	—	2	2 ⁶⁾	2	—	—				
				P2a	5a	—	11a ¹⁾	—	3	3 ⁶⁾	3	—	—				
				P2b	5b	—	11b ¹⁾	—	4	4 ⁶⁾	4	—	—				
				P2b	5b	—	11b ¹⁾	—	5	5 ⁶⁾	5	—	—				

Tarifa pozīciju num.	PREČU NOSAUKUMI			Kravas svara norma	Polijas			Latvijas			Igaunijas		Piezīmes		
	Poļu valodā	Latviešu valodā	Igaunu valodā		dzelzceļu tarifa klases										
					Parastā ātruma sūtījumiem			Izveid- sūtījumiem	Izveid- sūtījumiem	Transita sūtījumiem	Izveid- sūtījumiem	Izveid- sūtījumiem		Transita sūtījumiem	
					Izņēmuma tarifu klase	leved- sūtījumiem	leved- sūtījumiem								Transita sūtījumiem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
2)	części urządzeń wodociagowych, kanalizacyjnych i sanitarnych następujące: a) klozety i pisuary, umywalnie, wanny, rury przewodowe (z wyjątkiem kamionkowych) wraz z należącymi do nich łącznikami, podszwy i spody kanałowe, osadnice, wpusty boczne i szczytowe, studniówki, krawężniki, narożniki, zlewy, zbiory, koryta, rynny, rury wyciewowe, nasady kominkowe, mufla, leje b) rury kamionkowe i łączniki do nich c) pozostałe przedmioty tego rodzaju oddzielnie niewymienione	2) kanalizācijas un ūdensvadu un sanitārierīču attiecīgās daļas, kā: b) klozetu, pisuāru un mazgājamā trauku, vannu, vadu cauruļu, izņemot akmensmāla, kā arī ar tiem piederošiem, pieliekamiem savienojumiem un novadkanāļiem, aku gredzenu, apmalas, stūrakmeņu, atļēju, siļu, abru, noteces cauruļu, gaisa novadcauruļu, un piltuvju b) caurules, aku emis- māla ar piederošiem pie tāmi savienojumiem c) pārējie priekšmeti, sevišķi neminēti	siks. 5 10 15	P	I	—	—	—	3	3 ³⁾	3	—	—	1) Pārvadājot siksūtījumus, veduma maksas likmes paaugstina par 50%. 2) Piemērojama tikai sūtījumiem, kurus nosūta no kādas 11. un 12. pielikumā minētās stacijas (skat. lappusi). 3) Izveidamiem fajansa izstrādājumiem piemērojamas šādas klases: siksūti: — 11. kl. 5 t — 12. kl. 10 t — 13. kl. un 15 t — 14. klase. 4) Piemērojama tikai sūtījumiem, kurus nosūta no kādas 12. pielikumā minētās stacijas. (Skat. lappusi). *) Pārvadājot sūtījumus transita caur Latvijas ostām, siksūtījumiem piemēro 9. klasi, 5 t sūtījumiem — 10. kl., 10 t sūtījumiem — 11. kl. un 15 t sūtījumiem — 12. klasi, ja šini ailē nav uzrādītas zemākas klases.	
				P2a	6a	—	11a ²⁾	—	—	4	4 ³⁾	4	—		—
				P2b	6b	—	11b ²⁾	—	—	5	5 ³⁾	5	—		—
124	Wyroby, z kauczuku ebonitu, gumy, gutaperki i ich surogatow: 1) obuwie gumowe, kalosze i sniegowce 2) inne wyroby	Kaučuka, gumijas arī ebonīta, gutaperčs un to surogātu izstrādājumi: 1) galoszes un gumijas apavi 2) citi izstrādājumi	siks. 5 10 15	P	I	—	—	—	1	13	9	1	9	1) kumnist iatanod, kalossid, botikud 2) teised teosed	
				P1a	1a	—	—	—	2	14	10	2	10		
				P1b	1b	—	—	—	3	15	11	3	11		
125	Wyroby z kory drzew kor- kowych: 1) kurki do butelek	Izstrādājumi, korķu koka mi- zas, kā: 1) aizbāžņi (korķi)	siks. 5 10 15	P	I	—	—	—	4	13	4	—	—		
				P1a	3a	—	—	—	5	14	5	—	—		
				P1b	3b	—	—	—	6	15	6	—	—		

Tarifa pozīciju num.	PREČU NOSAUKUMI			Kravas svara norma	Polijas			Latvijas			Igaunijas		Piezīmes		
	Poļu valodā	Latviešu valodā	Igaunu valodā		dzelzceļu tarifa klases										
					Parastā ātruma sūtījumiem			Izveid- sūtījumiem	Izveid- sūtījumiem	Transita sūtījumiem	Izveid- sūtījumiem	Izveid- sūtījumiem		Transita sūtījumiem	
					Izņēmuma tarifu klase	leved- sūtījumiem	leved- sūtījumiem								Transita sūtījumiem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
2)	wkładki do obuwia, kofa i pasy ratunkowe	2) ieliekamie, apavu (zoles) un glābsanas riņķi un jostas	siks. 5 10 15	P	I	—	—	—	3	13	3	—	—	1) Pārvadājot siksūtījumus, veduma maksas likmes paaugstina par 50%. 2) Piemērojama tikai pārvadājumiem, kurus nosūta no kādas 13. pielikumā minētās stacijas (skat. lappusi). 3) Piemērojama tikai pārvadājumiem, kurus nosūta no kādas stacijas, kas minēta 11. vai 13. pielikumā (skat. lappusi). *) Pārvadājot sūtījumus transita caur Latvijas ostām, siksūtījumiem piemēro 9. klasi, 5 t sūtījumiem — 10. kl., 10 t sūtījumiem — 11. kl. un 15 t sūtījumiem — 12. klasi, ja šini ailē nav uzrādītas zemākas klases.	
				P1a	3a	—	—	—	4	14	4	—	—		
				P1b	3b	—	—	—	5	15	5	—	—		
126	Wyroby z porcelany: 1) naczyńie stolowc, kuchenne i inne 2) podtrzymywacze do firanek, uchwyty, czopy, obrączki, pałki, rolki, galki, rączki do klozetowych pociągaczy, szpulki, zamknięcia flaszkowe także w połączeniu z innymi materiałami 3) izolatory fajansowe i porcelanowe 4) inne oddzielnie niewymienione wyroby	Izstrādājumi, porcelāna, sekojošie: 1) trauki, galda, virtuves un citi 2) aizkaru turētāji, rokturi, tapinas, riņķi, nūjas, ruliši, lodītes, rokturi, klozetu skalotāji, pudeļu slēdzēji, arī ar citu materiālu savienojumiem 3) sevinātāji (izolatori), fajansa un porcelāna 4) citi izstrādājumi	siks. 5 10 15	P	I	—	—	—	2	11	2	—	—		
				P1a	1a	—	6a ²⁾	—	—	3	12	3	—		—
				P1b	1b	—	6b ²⁾	—	—	4	13	4	—		—
127	Wyroby wódczane: 1) arak, rum, konjaki i likiery 2) nalewki i wódki a) w różnem opakowaniu b) w cysternach	Alkoholiskie dzērieni: 1) araks, rums, konjaks, likiery 2) degvīns, visādu šķirņu: a) visādā iesaiņojumā b) cisternās	siks. 5 10 15	P	I	—	—	—	1	11	1	—	—		
				P1a	1a	—	—	—	2	12	2	—	—		
				P1b	1b	—	—	—	3	13	3	—	—		
128	Wyroby wódczane: 1) arak, rum, konjaki i likiery 2) nalewki i wódki a) w różnem opakowaniu b) w cysternach	Alkoholiskie dzērieni: 1) araks, rums, konjaks, likiery 2) degvīns, visādu šķirņu: a) visādā iesaiņojumā b) cisternās	siks. 5 10 15	P	I	—	—	—	2	11	2	—	—		
				P1a	1a	—	—	—	3	12	3	—	—		
				P1b	1b	—	—	—	4	13	4	—	—		

Tarifa pozīciju num.	PREČU NOSAUKUMI			Kravas svara norma	Polijas			Latvijas			Igaunijas			Piezīmes
	Poļu valodā	Latviešu valodā	Igaunų valodā		dzelzceļu tarifa klases									
					Parastā ātruma sūtījumiem			Izņēmuma tarifu klase			Izveid-			
					Lietā ātruma sūtījumiem	Normālā tarifa klase	Izveid-sūtījumiem	Izveid-sūtījumiem	Transīta sūtījumiem	Izveid-sūtījumiem	Izveid-sūtījumiem	Transīta sūtījumiem ^{*)}	Izveid-un Izveid-sūtījumiem	
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14				
128	Wyroby z żelaza i stali: 1) rury: a) waicowane, ciagnione, spawane, falcowane oraz części przeznaczone do ich połączenia i umocowania niezmontowane — wszystko w stanie surowym albo tylko dla ochrony przed rdzą pokryte mazią, asfaltem lub farbą b) rury wymienione wyżej w p. 1a zabezpieczone od rdzy przez ocynkowanie c) lane, oraz części przeznaczone do ich połączenia i umocowania, niezmontowane — wszystko w stanie surowym lub dla ochrony przed rdzą pokryte mazią, asfaltem lub farbą d) rury wymienione w pkt. 1a) tudzież części służące do ich połączenia i umocowania, niezmontowane, lakierowane, pokryte cyną albo ołowiem	Izstrādājumi, dzelzs un tērauda: 1) caurules: a) valcētas, stieptas, salodētas un falcētas, kā arī to pāreju un savienojumu daļas, nesaliktas, neapstrādātas, vai tikai ar pretrūsas smēri, krāsu vai asfaltu pārvilktas b) 1a punktā minētās caurules, pret rūsu cinkotas c) lietās, arī pie tām piederošām daļām un uznavām, nesaliktas, visas neapstrādātā stāvoklī, vai arī to aizsardzībai pret rūsu pārklātas ar asfaltu vai krāsu d) 1a punktā minētās caurules, kā arī to pāreju un savienojumu daļas, nesaliktas, lakotas vai ar svīnu vai alvu pārvilktas	sīks. 5 10 15 sīks. 5 10 15 sīks. 5 10 15 sīks. 5 10 15	P P1a P1b P1b P P1a P1b P1b P P2a P2b P2b P P1a P1b P1b	I 4a 4b 4b II 6a 6b 6b I 4a 4b 4b	— — — — — — — — — — — —	G. 22 ¹⁾ G. 22 ¹⁾ G. 22 ¹⁾ G. 21 ¹⁾ G. 22 ¹⁾ G. 22 ¹⁾ G. 22 ¹⁾ G. 21 ¹⁾ G. 22 ²⁾ G. 22 ²⁾ G. 22 ²⁾ G. 21 ²⁾	— 11a ²⁾ 11b ²⁾ 11b ²⁾ — 11a ²⁾ 11b ²⁾ 11b ²⁾ — 11a ²⁾ 11b ²⁾ 11b ²⁾	5 6 7 8 4 5 6 7 5 6 7 8 4 5 6 7	12 13 14 15 12 13 14 15 12 13 14 15 12 13 14 15	9 10 11 12 9 10 11 12 9 10 11 12 9 10 11 12	— — — — — — — — — — — —	*) Piemērojama tikai pārvadājumiem, kurus nosūta no kādas stacijas, kas minētas 14. vai 15. pielikumā. *) Piemērojama tikai pārvadājumiem no Polijas-Cehoslovākijas vai no Polijas-Vācijas robežpunktiem uz attālumiem, sākot ar 625. km; mazākiem attālumiem nav piemērojama. *) Piemērojama tikai pārvadājumiem, kurus nosūta no stacijām: Siemianowice Sl. un Sosnowiec. *) Pārvadājot sūtījumus transītā caur Latvijas ostām, sīksūtījumiem piemēro 9. klasi, 5 t sūtījumiem — 10. kl., 10 t sūtījumiem — 11. kl. un 15 t sūtījumiem — 12. klasi, ja šīnāle nav uzrādītas zemākas klases.	

Tarifa pozīciju num.	PREČU NOSAUKUMI			Kravas svara norma	Polijas			Latvijas			Igaunijas			Piezīmes
	Poļu valodā	Latviešu valodā	Igaunų valodā		dzelzceļu tarifa klases									
					Parastā ātruma sūtījumiem			Izņēmuma tarifu klase			Izveid-			
					Lietā ātruma sūtījumiem	Normālā tarifa klase	Izveid-sūtījumiem	Izveid-sūtījumiem	Transīta sūtījumiem	Izveid-sūtījumiem	Izveid-sūtījumiem	Transīta sūtījumiem ^{*)}	Izveid-un Izveid-sūtījumiem	
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14				
128	2) części zelazne nawierzchni kolejowej ¹⁾ : a) szyny z wyjątkiem żłobkowych, odbojnice, iglice, dzioby (krzyżownice) b) podkłady, ściągę torowe, łubki, łapki, płyty czopowe, hakowe, zaciskowe i podkładowe c) wszystkie inne oddzielnie niewymienione części do umocowania szyn	2) dzelzceļu virsbūves piederumi, dzelzs ²⁾ : a) slīdes, izņemot, rievojotās slīdes, pretslīdes, pārmiju asmeņi, krustēnu serdes b) guļņi, savilktni, uzliktņi, ākpaliktņi, caurlaistie paliktņi, paliktņi ar āķi un skrūvēm, paliktņi pārmijas asmeņa rezgāļi c) pārējie, sevišķi neminētie, sliežu savienotāji	10 15 5 10 15 5 10 15	P3b P3b P3a P3b P3b P2a P2b P2b	11b 11b 11a 11b 11b 8a 8b 8b	— — — — — — —	G. 19 ³⁾ G. 20 ³⁾ G. 19 ²⁾ G. 19 ²⁾ G. 20 ³⁾ G. 19 ²⁾ G. 19 ²⁾ G. 19 ²⁾	13b ⁵⁾ 13b ⁵⁾ 13a ⁵⁾ 13b ⁵⁾ 13b ⁵⁾ 13a ⁵⁾ 13b ⁵⁾ 13b ⁵⁾	9 11 8 9 11 8 9 11	14 15 13 14 15 13 14 15	11 12 10 11 12 10 11 12	— — — — — — —	1) Pārvadājot seštos vagonos, izņemot akmeņogles, veduma maksa par Polijas dzelzceļu daļi 11. § paredzētos gadījumos paaugstināma par 10%. *) Piemērojama tikai sūtījumiem, kurus nosūta no kādas stacijas, kā arī no stacijām: Kielce, Ostrowiec, n/Kamienna, Suchedniów. *) Piemērojama tikai sūtījumiem, kurus nosūta no 14. pielikumā minētām stacijām, bet pārvadājot no stacijām Kielce un Suchedniów — G. 19 klases. *) Piemērojama tikai pārvadājumiem, kurus nosūta no stacijām: Biała kolo Bielska, Bielsko, Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Łódź Fabr., Katowice, Bogucice, Kielce, Siemianowice Sl., Sosnowiec Póln., Sporysz, Suchedniów, Ustron, Warszawa. *) Piemērojama tikai pārvadājumiem, kurus nosūta no Polijas-Cehoslovākijas vai no Polijas-Vācijas robežpunktiem uz attālumiem, sākot ar 625. km; mazākiem attālumiem nav piemērojama. *) Pārvadājot dzelzceļslīdes, garākas par 18 m, krantas uz divām vai trim vidū ar aizsargplatformu savienotām platformām veduma maksu aprēķina pēc likmes O 217 tar. vienības par 100 kg par kravas patieso svaru, bet ne mazāk kā par 25 t par katru šādu sūtījumu, pie kam par aizsargplatformu lietašam īpašu piemaksu neņem. *) Šāds veduma maksas aprēķināšanas veids piemērojams tikai tiem pārvadājumiem, kurus nosūta no stacijām: Chebzie, Chorzów Miasto, Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Katowice, Nowy Bytom tow., Ostrowiec n/K, Sosnowiec.	

*) Pārvadājot sūtījumus transītā caur Latvijas ostām, sīksūtījumiem piemēro 9. klasi, 5 t sūtījumiem — 10. kl., 10 t sūtījumiem — 11. kl. un 15 t sūtījumiem — 12. klasi, ja šīnāle nav uzrādītas zemākas klases.

Tarifa pozīciju num.	PREČU NOSAUKUMI			Kravas svara norma	Polijas			Latvijas			Igaunijas		Piezīmes			
	Poļu valodā	Latviešu valodā	Igaunju valodā		dzelzceļu tarifa klases											
					Parastā ātruma sūtījumiem			Izdev. sūtījumiem	Izdev. sūtījumiem	Transita sūtījumiem	Izdev. sūtījumiem	Izdev. sūtījumiem		Transita sūtījumiem	Izdev. sūtījumiem	Transita sūtījumiem
					Lietā ātruma sūtījumiem	Normāla tarifa klase	Izņēmuma tarifa klase									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14			
128	3) Szyny żłobkowe ¹⁾	3) sliedes, tēlu dzelzceļu ²⁾		10 15	P3b P3b	10b 10b	— —	G. 19 ²⁾ G. 19 ²⁾	13b ⁵⁾ 13b ⁵⁾	9 11	14 15	11 12	— —	— —	1) Parvadājot segtos vagonos, Polijas dzelzceļi veduma maksu II. š. paredzētos gadījumos paugstina par 10%.	
	4) Odlewy i wyroby lane z żelaza i stali nieobrobione: a) części akucia do wózków kopalnianych, kotły żelazne do centralnego ogrzewania, wanny, zlew, złozy, koryta, unywalnie, spluwaczki, klozety, zbiorniki, pisuary, garnki, rondle, cebrzyki, kubły, niecki, patelnie, rany okienne, piece, części piecowe, kratki pisuarowe, moździerze i t.p. wyroby żelazne b) łańcuchy lane nieobrobione c) radiatory, żebrówki	4) a) apkaimudaļas, kalnraktuvju vāģiēm, dzelzs katli centrālu apkurēm yannas, otes atlejas, silas, abras, blodas, splautuves, klozeti, ūdens tvertnes, pisuāri, pisuāru režģi, podi, kastroji, spaiņi, toveri, muldas, piestas, pannas, rāmjņi (logu), krāsniņi un to daļas, mergas, pisuāru, piestas un tml. dzelzs izstrādājumi b) ķēdes, lietas, neapstrādātas c) radiatori, silcaturles		siks. 5 10 15	P P2a P2b P2b	I 5a 5b 5b	— — — —	G. 22 ²⁾ G. 22 ²⁾ G. 22 ²⁾ G. 22 ²⁾	— 10a ⁵⁾ 10b ⁵⁾ 10b ⁵⁾	4 5 6 7	12 13 14 15	9 10 11 12	— — — —	— — — —	2) Piemērojama tikai pārvadājumiem, kurus nosūta no stacijām: Kielce un Suchodniów. 3) Pārvadājot 15 t smagos sūtījumus no stacijām: Będzin, Blachownia, Częstochowa, Grudziądz, Końskie, Mniszek, Nieklak, Radom, Siemianowice Sl. Skarżysko, Kamienna, Wąchock, Wierzbnik, Zagorzany, Zawiercie, piemērojama klase G. 21.	
	5) butle, cylindry żelazne lub stalowe ¹⁾	5) baloni un cilindri, dzelzs un tērauda ²⁾		siks. 5 10 15	P P2a P2b P2b	I 5a 5b 5b	— — — —	G. 22 ²⁾ G. 22 ²⁾ G. 22 ²⁾ G. 22 ²⁾	— — — —	2 ³⁾ 3 ³⁾ 4 ³⁾ 5 ³⁾	12 13 14 15	9 10 11 12	— — — —	— — — —	4) Piemērojama tikai pārvadājumiem, kurus nosūta no stacijām: Będzin, Bielsko, Blachownia, Bydgoszcz, Chebzie, Częstochowa, Grudziądz, Kielce, Końskie, Mniszek, Nieklak, Ostrowiec n. Kam., Radom, Siemianowice Sl. Skarżysko - Kamienna, Suchedniów, Wąchock, Węgierska Górkā, Wierzbnik, Zagorzany, Zawiercie. 5) Piemērojama tikai pārvadājumiem, kurus nosūta no Polijas-Cehoslovākijas un no Polijas-Vācijas robežpunktiem uz attālumiem, sākot ar 625. km; mazākiem attālumiem nav piemērojama. 6) Tērauda baloniem un cilindriem gāzes pārvadāšanai, piemērojamas klases 4, 5, 6, 7. 7) Piemērojama dzelzs un tērauda balonu pārvadājumiem, kurus nosūta no stacijām: Siemianowice Sl. un Sosnowiec Pólnocny. 8) Parvadājot sūtījumus transita caur Latvijas ostām, siksūtījumiem piemēro 9. klasi, 5 t sūtījumiem — 10. kl., 10 t sūtījumiem — 11. kl. un 15 t sūtījumiem — 12. klasi, ja šim ailē nav uzrādītas zemākas klases.	

Tarifa pozīciju num.	PREČU NOSAUKUMI			Kravas svara norma	Polijas			Latvijas			Igaunijas		Piezīmes			
	Poļu valodā	Latviešu valodā	Igaunju valodā		dzelzceļu tarifa klases											
					Parastā ātruma sūtījumiem			Izdev. sūtījumiem	Izdev. sūtījumiem	Transita sūtījumiem	Izdev. sūtījumiem	Izdev. sūtījumiem		Transita sūtījumiem	Izdev. sūtījumiem	Transita sūtījumiem
					Lietā ātruma sūtījumiem	Normāla tarifa klase	Izņēmuma tarifa klase									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14			
128	6) żelazka do prasowania, lane, żelazne i dusze do nich, z wyjątkiem elektrycznych	6) gludekli, lieti un to ieliktni, izņemot elektriskos		siks. 5 10 15	P P1a P1b P1b	I 3a 3b 3b	— — — —	G. 24 ¹⁾ G. 24 ¹⁾ G. 24 ¹⁾ G. 24 ¹⁾	— — — —	3 4 5 6	12 13 14 15	9 10 11 12	— — — —	— — — —	1) Piemērojama tikai pārvadājumiem no stacijām: Będzin, Blachownia, Częstochowa, Grudziądz, Końskie un Mniszek.	
	7) części żelazne do powozów, wozów i samochodów: osie, buksy, resory, dzwona, obręcze, tarce, koła samochodowe surowe	7) dzelzs daļas, braucamo līdzekļu, ratu un automobiļu: asis, ieliktni, atsperes, ratu spieķi, riepas, ripas, rupji apstrādātas		siks. 5 10 15	P P2a P2b P2b	II 8a 8b 8b	— — — —	G. 19 ²⁾ G. 19 ²⁾ G. 19 ²⁾ G. 19 ²⁾	13a ³⁾ 13b ³⁾ 13b ³⁾	4 5 6 7	12 13 14 15	9 10 11 12	— — — —	— — — —	2) Piemērojama tikai pārvadājumiem no stacijām: Kielce, un Suchedniów; asu pārvadājumiem arī no stacijām: Bielsko, Katowice, Bogucice, Sporysz, Ustroń, Wąchock un Wierzbnik, vagonbūšu (ieliktnu) sūtījumiem arī no stacijām: Będzin, Katowice Bogucice un Końskie.	
	8) blachy kuchenne, tuszły wszelkie oprócz kotłowych, odważniki	8) plites, ārdis, visādā veidā, izņemot svaru humbas		siks. 5 10 15	P P2a P2b P2b	I 5a 5b 5b	— — — —	G. 22 ²⁾ G. 22 ²⁾ G. 22 ²⁾ G. 22 ²⁾	— — — —	4 5 6 7	12 13 14 15	9 10 11 12	— — — —	— — — —	3) Piemērojama tikai pārvadājumiem, kurus nosūta no Polijas-Cehoslovākijas un no Polijas-Vācijas robežpunktiem uz attālumiem, sākot ar 625. km; mazākiem attālumiem nav piemērojama.	
129	Wytłoczyny z nasion oleistych (makuchy) w płytach, kawalkach lub mielone następujące: lniane, rzepakowe, słonecznikowe i z soi	Rauši, eļļas, lopbarības — (eļļas izgatavošanas atkritumi) plāksnēs, gabalos vai malti, sekojošie: linsēklu, rapšu, saulpuķu, sojas pupu		siks. 5 10 15	P P3a P3b P3b	III 11a 11b 11b	— — — —	G. 6 G. 6 G. 6	— — —	12 14 17 19	12 14 17 19	12 14 17 19	— — — —	— — — —	4) Piemērojama tikai pārvadājumiem, kurus nosūta no stacijām: Blachownia, Częstochowa, Grudziądz, Kielce, Końskie, Mniszek, Radom, Skarżysko Kam., Suchedniów Srem, Węgierska Górkā, Zawiercie.	
130	Zboże w ziarnie i ziarna roślin strączkowych: 1) pszenica 2) żyto, jęczmień, owies 3) gryka, proso 4) wyka, groch 5) fasola, peluszka	Labība un pākšaugi graudos, sekojošie: 1) kvieši 2) rudzi, mieži, auzas 3) griķi, prosa 4) vīķi, ziņņi 5) pupas, peluškā (peluški)		10 15 10 15 10 15	P2b P2b P2b P2b P2b P2b	Ab Ab Ab Ab Ab Ab	— — — — — —	— — — — — —	— — — — — —	10 11 11 12 11 12	16 17 16 17 11 12	10 11 11 12 11 12	— — — — — —	— — — — — —	5) Nosūtītājam jāieraksta preču zīmē apliecinājums: „Prece ražota iekšzemē”.	
131	Ziemie i gliny farbiarskie	Zeme un māls, krāsu		siks. 5 10 15	P P3a P3b P3b	III 15a 15b 15b	— — — —	— — — —	— — — —	8 9 10 11	10 11 12 13	9 10 11 12	— — — —	— — — —	6) Pārvadājot sūtījumus transita caur Latvijas ostām, siksūtījumiem piemēro 9. klasi, 5 t sūtījumiem — 10. kl., 10 t sūtījumiem — 11. kl. un 15 t sūtījumiem — 12. klasi, ja šim ailē nav uzrādītas zemākas klases.	
132	Ziola, korzenie, kwiaty i liście z ziół, stosowane w lecznictwie	Augļi, saknes, ziedi un lapas, ārstniecības		siks. 5 10 15	P P1a P1b P1b	I 2a 2b 2b	— — — —	III ⁵⁾ 4a ⁵⁾ 4b ⁵⁾ 4b ⁵⁾	— — — —	4 5 6 7	4 5 6 7	4 5 6 7	— — — —	— — — —		

Tarifa pozīciju num.	PREČU NOSAUKUMI			Kravas svara norma	Polijas Latvijas Igaunijas									Piezīmes	
	Poļu valodā	Latviešu valodā	Igaunu valodā		dzelzceļu tarifa klases										
					Parastā ātruma sūtījumiem			Izveid-sūtījumiem	Izveid-sūtījumiem	Transīta sūtījumiem	Izveid-sūtījumiem	Izveid-sūtījumiem	Transīta sūtījumiem		
					Lietā ātruma sūtījumiem	Normālā tarifa klase	Izņēmuma tarifu klase								
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14					
133	Zlom želaza i stali, okruchy, odpadki, otrzymywane przy obrabianiu zelaza i stali)	Nolietotā dzelzs, lūžņi, dzelzs un tērauda, atkritumi, apstrādājot dzelzi un tēraudu)	Vanaraud, raua ja terase loiked, raua ja terase tōostuse	10 15	P3b P3b	13b 13b	16b ²⁾ 16b ²⁾	— —	— —	18 19	18 19	18 19	15 17	—	<p>1) Pārvadājot segtos vagonos, maksa pa Polijas dzelzceļu daļu 11. § paredzētos gadījumos paaugstināma par 10%.</p> <p>2) Piemērojama tikai tiem no Latvijas vai Igaunijas stacijām nosūtītiem sūtījumiem, kurus pārvadā uz kādu no 15. pielikumā (skat. lappusi) minētām Polijas stacijām. Veduma maksu aprēķina par kravas patieso svaru, tomēr ne mazāk kā par 80% no lietāta vagona celtspējas, bet ne mazāk kā par 12000 kg par katru sūtījumu.</p> <p>Nosūtītājam jāieraksta preču zīmē atzīme: „Pārkausēšanai saņēmēja kausētavā” vai „Iepriekšējai šķirošanai lūžņu noliktavā, kas apstiprināta no Satiksmes ministrijas, Warszawa.</p> <p>3) Pārvadājot sūtījumus transītā caur Latvijas ostām, sīksūtījumiem piemēro 9. klasi, 5 t sūtījumiem — 10. kl., 10 t sūtījumiem — 11. kl. un 15 t sūtījumiem — 12. klasi, ja šīnī ailē nav uzrādītas zemākas klases.</p>

Tarifa pozīciju num.	PREČU NOSAUKUMI			Kravas svara norma	Polijas Latvijas Igaunijas									Piezīmes																													
	Poļu valodā	Latviešu valodā	Igaunu valodā		dzelzceļu tarifa klases																																						
					Parastā ātruma sūtījumiem			Izveid-sūtījumiem	Izveid-sūtījumiem	Transīta sūtījumiem	Izveid-sūtījumiem	Izveid-sūtījumiem	Transīta sūtījumiem																														
					Lietā ātruma sūtījumiem	Normālā tarifa klase	Izņēmuma tarifu klase																																				
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14																																	
134	Zwierzęta żywe, luzem, następujące: a) konie, zrebęta, ponad 1,42 m. wysokości b) zrebęta od i poniżej 1,42 m wysokości c) bydło rogate, duże d) cielęta e) świnie i prosięta: aa) przy załadowaniu na jednej podłodze bb) przy załadowaniu na dwóch i więcej podłogach f) owce, barany i jagnięta aa) przy załadowaniu na jednej podłodze bb) przy załadowaniu na dwóch i więcej podłogach	Mājlopi, dzīvi: a) zirgi, kumēji, augstāki par 1,42 m b) kumēji 1,42 m un zemāki c) liellopi (raglopi) d) teji e) cūkas, sivēni f) aitas, auni un jēri	— — — — — — — —	— — — — — — — —	Za Za Zb Zb Zb Zc Zb Za	Za Za Zb Zb Zb Zc Zb Za	— — — — — — — —	— — — — — — — —	1) 1) 1) 1) 1) 1) 1) 1)	2) 2) 2) 2) 2) 2) 2) 2)	2) 2) 2) 2) 2) 2) 2) 2)	2) 2) 2) 2) 2) 2) 2) 2)	— — — — — — — —	— — — — — — — —	<p>1) Pārvadājot transītā pa Polijas dzelzceļiem, tarifa klases Z likmes pazemina par 0,038 tarifa vienībām.</p> <p>2) Veduma maksu aprēķina, pamatojoties uz šī tarifa II daļas II nodal. 17. §, pēc zemāk uzrādītā tabulā noteiktām tarifa klasēm:</p> <table border="1"> <tr> <td>Mājlopu Tarifa klases, ap-suga, pēc rēķināt veduma nomenkla-tūras un klasifikāc.</td> <td>5 t.</td> <td>10 t.</td> <td>15 t.</td> </tr> <tr> <td>134— a)</td> <td>14</td> <td>15</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>b)</td> <td>14</td> <td>17</td> <td>18</td> </tr> <tr> <td>c)</td> <td>14</td> <td>17</td> <td>18</td> </tr> <tr> <td>d)</td> <td>14</td> <td>16</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td>e)</td> <td>14</td> <td>16</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td>f)</td> <td>14</td> <td>17</td> <td>18</td> </tr> </table> <p>3) Piemērojama tikai pārvadājumiem, kurus nosūta no kādas 14. pielikumā minētās stacijas (skat. lappusi).</p> <p>4) Piemērojama tikai pārvadājumiem no Polijas-Vācijas robežpunktiem uz atālumiem, sākot ar 625 km; mazākiem atālumiem nav ņemama.</p> <p>*) Pārvadājot sūtījumus transītā caur Latvijas ostām, sīksūtījumiem piemēro 9. klasi, 5 t sūtījumiem — 10. kl., 10 t sūtījumiem — 11. kl. un 15 t sūtījumiem — 12. klasi, ja šīnī ailē nav uzrādītas zemākas klases.</p>	Mājlopu Tarifa klases, ap-suga, pēc rēķināt veduma nomenkla-tūras un klasifikāc.	5 t.	10 t.	15 t.	134— a)	14	15	16	b)	14	17	18	c)	14	17	18	d)	14	16	17	e)	14	16	17	f)	14	17	18
Mājlopu Tarifa klases, ap-suga, pēc rēķināt veduma nomenkla-tūras un klasifikāc.	5 t.	10 t.	15 t.																																								
134— a)	14	15	16																																								
b)	14	17	18																																								
c)	14	17	18																																								
d)	14	16	17																																								
e)	14	16	17																																								
f)	14	17	18																																								
135	Żarówłki elektryczne	Kvēlspuldzes, elektriskās	sīks, 5 10 15	P P1a P1b P1b	I 1a 1b 1b	— — — —	— — — —	— — — —	2 3 4 5	9 10 11 12	2 3 4 5	— — — —	— — — —	— — — —	<p>*) Pārvadājot sūtījumus transītā caur Latvijas ostām, sīksūtījumiem piemēro 9. klasi, 5 t sūtījumiem — 10. kl., 10 t sūtījumiem — 11. kl. un 15 t sūtījumiem — 12. klasi, ja šīnī ailē nav uzrādītas zemākas klases.</p>																												
136	Żalazo i stal: 1) żelazo i stal zlewne w blokach surowych, różnych kształtów w tej liczbie stal okrągła do wyrobu rur bez szwu 2) bloki podwalcowane, okrągłe, kwadratowe, płaskie (platyny), sztrypsy do wyrobu rur, bloki kute: okrągłe, kwadratowe, płaskie — wszystkie bez obsad i nasad 3) żelazo i stal sztabowe i fasonowe, nieobrobione, walcowane, ciągnione lub kute a) wszelkie o stałej średnicy i przecięciu, niepokryte innymi metalami	Dzelzs un tērauds: 1) dzelzs un tērauds, liets, dažādu formu lietišos, arī apalji falcēts tērauds cauruļu izgatavošanai 2) bloki, apvalcēti, apalji, četrstūrāni, līdzēni, lokšnes cauruļu izgatavošanai, laktas, apalji, četrstūrāni, līdzēni, visi bez paliktņiem un uzliktņiem 3) stieņu un veidzēls, neapstrādāta, velmēta, stiepta vai kalta, neapstrādāta, ar citiem metāliem neapklāta a) visāda, ar vienādu caurmēru un šķērs-griezumu	10 15 10 15 sīks, 5 10 15	P3b P3b P3b P3b	13b 13b 11b 11b	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —	9 11	14 15	12 13	— —	— —	<p>*) Pārvadājot sūtījumus transītā caur Latvijas ostām, sīksūtījumiem piemēro 9. klasi, 5 t sūtījumiem — 10. kl., 10 t sūtījumiem — 11. kl. un 15 t sūtījumiem — 12. klasi, ja šīnī ailē nav uzrādītas zemākas klases.</p>																												
				P P2a P2b P2b	II 8a 8b 8b	— — — —	— — — —	— — — —	7 8 9 11	12 13 14 15	9 10 12 13	— — — —	— — — —	— — — —	<p>*) Pārvadājot sūtījumus transītā caur Latvijas ostām, sīksūtījumiem piemēro 9. klasi, 5 t sūtījumiem — 10. kl., 10 t sūtījumiem — 11. kl. un 15 t sūtījumiem — 12. klasi, ja šīnī ailē nav uzrādītas zemākas klases.</p>																												

